

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 27
Liepos - July 3, 1992

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

François Mitterrand, Prancūzijos prezidentas, iš Kroatijos miesto Split malūnsparniu birželio 28 d. atskrido į Sarajevo miestą, "nešdamas vilties kibirkštėlę" daugiau kaip 400 tūkstančių alkanų ir terorizuojamų gyventojų. Prez. Mitterrand norėjo asmeniškai pamatyti padėtį tame mieste ir organizuoti pagalbą. Tuo tarpu prezidentas Bush ir kiti vakariečių lyderiai svarstė būdus, kaip, kad ir panaudojant karinius Jungtinių Tautų dalinius, pralaužti Sarajevo apgūlimą ir atsistiepti miesto gyventojams maisto ir medikamentų. Sarajevo miestas yra Bosnijos ir Hercegovinos sostinė. Jau daugiau kaip trys mėnesiai šis miestas apsuptas ir artilerijos naikinamas serbų nacionalistų, kurie nenori, kad Bosnia ir Hercegovina atsiskirtų nuo Jugoslavijos.

Didžiausią žemės drebėjimą per pastaruosius 40 metų pergyveno Californija birželio 28 d. rytą, 4:58 ir po to 8:05 val. Drebėjimo centras buvo dykumoje į rytus nuo Los Angeles. Laimė, žuvo tik vienas gyventojas, trijų su puse metų berniukas, kurį užgriuvo namo kamina. Pastatams ir nuosavybei nuostolių daug.

Afganistano valdžią 10-ies asmenų taryba perdavė Jamiat-Islami lyderiui Burhanuddin Rabbani. Šis 53 metų amžiaus vyras vadovauja vienai stipriausių partizanų grupių. Taikiai pasitraukė iš prezidento pareigų 70-metis Sibgatullah Mojadedi, kuris laikinai valdė nuo balandžio mėnesio, kai musulmonų partizanų koalicija nuvertė komunistų vyriausybę po 14 kovos metų, kada žuvo apie 2 milijonai gyventojų ir 6 milijonai pabėgo į kaimynines šalis. Prezidento rinkimai bus paskelbti vėliau.

Fidel Ramos, buvęs kariuomenės vadas, oficialiai paskelbtas naujuoju Filipinų prezidentu ir inauguruos birželio 30 d. Jis yra baigęs West Point akademiją ir turi artimus ryšius su Amerika, bet dabar JAV nežada finansinės pagalbos, kadangi Filipinai atsiskakė nuomoti karines bazes. Naujasis prezidentas žadąs megzti glaudesnius ryšius su Azijos šalimis.

Malcolm Toon, buvęs JAV ambasadorius Sovietų Sąjungoje, kuris dabar, prezidento Bush pavestas, tyrinėja, ar tikrai kur nors Sovietijoje dar esą JAV karo belaisvių iš Korėjos ar Vietnamo laikų, pareiškė spaudai, kad tai paaiškės ateinančių poros savaitžių laikotarpyje. Jo manymu, Rusijos prez. Jelcin, kai lankėsi Amerikoje, prezidentui Bush pateikęs "netikslią informaciją".

Maskvos Izvestijos birželio 26 d. paskelbė, kad Sovietų mokslininkai 1979 m. netoli anglies kasyklų Ukrainoje įvykdė atominis bandymus ir, nieko apie tai nepranešę, pasiuntė šimtus tūkstančių angliakasių į kasyklas rytojais dieną. Dėl to nepaprastai padidėjusi radiacija prie Junokomunarsk miesto, bet tada Izvestijos rašiusios, jog ta tris- keturis kartus padidėjusi radiacija esanti nuo Černobylio elektrinės.

LIETUVOS POLITIKOS SVARBIEJI KLAUSIMAI

— Ambasada Washington informuoja išeiviją ir Amerikos spaudą —

Lietuvos ambasada Washington birželio 14 d. išeivijos ir JAV spaudos agentūroms išsiuntinėjo anglų kalba pareiškimą apie Lietuvos Respublikos politiką aktualiaisiais nūdienio reikalais.

Pareiškime išdėstoma politika dėl buvusių sovietinių dalinių atitraukimo iš Lietuvos teritorijos, dėl pagalbos Rusijai, pilietybės įstatymo ir dėl tautinių mažumų. Išsiai perspausdinamos to pareiškimo vertimas.

BUVUSIŲ SOVIETINIŲ DALINIŲ IŠVEDIMAS

Lietuvai nėra svarbesnio vidaus ar užsienio politikos klausimo, kaip visiškas ir besąlyginis buvusių sovietinių dalinių išvedimas iš jos teritorijos. Lietuvos vadovybė aiškiai nurodė, kad šie daliniai, kurių yra dešimtys tūkstančių ir kurie dabar yra Rusijos Federacijos žinioje, turi būti išvesti šiais metais.

Rusijos vyriausybės pareigūnų pažadai sąžiningai derėtis su Lietuva šiuo klausimu pasirodė tušti. Apie šimto kareivių išvedimas iš Lietuvos kovo 3 d., trimituojamas Vakarų spaudoje kaip visuotinio dalinių išvedimo pradžia, netrukus buvo panaikintas naujų svetimų dalinių įvedimu.

Lietuvos suverenumas tebėra pažeidinėjamas kas savaitę ir kartais net kasdien Rusijos dalinių judėjimais (Lietuvos) teritorijoje ir per jos sienas. Dėl to Lietuvos vyriausybė negali tiksliai nustatyti, kiek svetimų dalinių yra jos žemėje bet kurio momentu.

Pastaruoju metu Rusija informavo Lietuvą, kad (dalinių) išvedimas tegali prasidėti tik po to, kai buvę Sovietų daliniai jau bus visiškai išvesti iš Vokietijos ir taip pat kad, kaip ir iš vokiečių, iš lietuvių bus reikalaujama finansuoti butus išeinantiems daliniams.

Šios sąlygos yra visiškai nepriimtinos, ir Lietuvai tokie palyginimai su Vokietija yra nemalonūs. Buvę Sovietų daliniai dabar yra vokiečių žemėje dėl nacių Vokietijos ginkluotos agresijos prieš Sovietų Sąjungą 1941 m. Tos pačios kariuomenės daliniai yra Lietuvos teritorijoje kaip padarinys Sovietų Sąjungos įvykdytos tiesioginės prieš lietuvių tautą ginkluotos agresijos, kuri prasidėjo 1941 m. ir baigėsi tik 1991 m.

Būtų sunku įsivaizduoti, kad iš bet kurio krašto Vakarų Europoje būtų reikalaujama (jau nekalbant apie savanorišką sutikimą) prisiimti finansinę atsakomybę už nugalėtų nacių pajėgų išvedimą į Vokietijos teritoriją po II Pasaulinio karo pabaigos. Tad reikalavimai, kad lietuvių tauta iš savo valstybinio išdo padengtu perkėlimą svetimos kariuomenės, kuri jėga okupavo jų kraštą didesnę penkių dešimtmečių dalį, yra nesuderinami ir absurdiški.

Rusijos Federacija yra pareiškusi, kad ji yra SSSR teisėta įpėdinė, ir pasaulio bendruomenė ją tokia laiko. Bet Sovietų Sąjungos užsitrauktų skolų-įsipareigojimų apsiėmimas mokėti negali būti taikomas. Jei Rusijos Federacija yra teisėta Sovietų Sąjungos įpėdinė, tai ji yra įpa-

reigota atitaisyti pastarosios padarytas skriaudas. Ne tik, kad ji neturi iš Lietuvos reikalauti subsidijų savo karinių dalinių išvedimui, ji turi apsvarstyti, kaip ji atsilygins Lietuvai už okupacinės kariuomenės jai padarytą žalą. Neseniai Lietuva Rusijai pateikė provizorinį 150 bilijonų dol. ieškinį už jos kraštui ir jos piliečiams Sovietų pajėgų padarytą žalą nuo 1940 m.

Rusijos argumentai, kad jai trūksta butų Lietuvoje dislokuotiems daliniams, būtų sutikti su didesniu supratimu, jei Rusijos ginkluoti daliniai sąžiningai stengtųsi sumažinti dalinių skaičių Lietuvoje, leidžiant jų skaičiui mažėti, nepapildant išvykstančiųjų naujais rekrutais, būtent, kad jauni rekrutai, pabaigę savo tarnybą, grįžtų namo gyventi su savo tėvais. Naujų dalinių įvedimas į Lietuvą kelia lietuvių baiminimąsi Rusijos kariškių ir politinio elito atgimstančiomis imperinėmis ambicijomis.

Kai Lietuva paskelbė atstatinti savo nepriklausomybę 1990 m. kovo mėnesį, vienas jos užsienio politikos pagrindų buvo skatinimas tarptautinės bendruomenės remti demokratinės reformos procesą Sovietų Sąjungoje, palaikant pusę tų sovietų vadų, kurie aktyviai siekia demokratinę reformą, ir atmetant tuos, kurie

palaikė ar patys buvo reakcionieriai. Tai ir lieka Lietuvos politikos centriniu principu. Baltijos regione nebus ir negali būti tikro stabilumo, ligi svetimi daliniai ten lieka.

Tiek, kiek Kongreso ir Baltųjų Rūmų vadai laikys svetimų dalinių pašalinimą iš Baltijos regiono įrodančiu bandymu JAV ryšiams su naujosios Rusijos vadais, jie skatins stabilumą žemėje, kurias anksčiau valdė Sovietų Sąjunga. Tai, kas dažnai buvo sakoma 1990 ir 1991 metais esant pagrindine dilema, konfrontuojančia prez. Michailą Gorbačiovą — apie būtinumą pasirinkti tarp demokratijos ir imperijos — nemažiau tinka šiandien prezidentui Borisui Jelcinui ir kitiems Rusijos vadams. Rusijos dalinių buvimas Lietuvos žemėje trukdo demokratėjimo procesui Rusijoje ir, jei bus leista jam tęsti, ilginiui tai gali ši procesą palaužti.

PAGALBA RUSIJAI

Lietuva remia demokratinės reformos procesą Rusijoje, nes ji tiki, kad rusų tauta turi tą pačią teisę į gyvybę, laisvę ir laimės siekimą, kuria dabar džiaugiasi lietuvių tauta. Lietuva taip pat pripažįsta, kad nedemokratiška ir nestabili Rusija visuomet bus

(nukelta į 2 psl.)

Švedų moksleivės Vilniuje dalyvauja dūdų orkestro šventėje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

NORINTIEMS GAUTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PAŽYMĖJIMUS

Lietuvos Ambasada Washington birželio 25 d. išleido tokį kreipimąsi: Daugelis asmenų, išeivijoje dalyvavusių pirmajame ir antrajame Lietuvos referendume, balsavimo metu įteikė rinkiminėms apylinkėms prašymus-anketas "Pilietybės pažymėjimui" gauti. Šie prašymai per JAV Lietuvių Bendruo-

menės krašto valdybą buvo vėliau persiųsti Lietuvos Ambasada Washington tolimesniai patikrinimui.

Didelė minimų prašymų dalis buvo įteikta be dviejų nuotraukų (maždaug 2.5 x 3.5 cm dydžio) ir be reikiamos dokumentacijos, kuri įrodytų prašytojo arba prašytojos turėtą Lietuvos pilietybę.

Ryšium su tuo, visi suinteresuotieji yra maloniai prašomi atsiųsti Ambasada Washington trūkstamas nuotraukas, turėtos Lietuvos pilietybės įrodomųjų dokumentų atšviestas kopijas ir ir 20 dolerių pažymėjimo mokestį, kurį galima siųsti čekiu ar pašto perlaida į Ambasadą: 2622 16th St., NW, Washington, DC 20009. Atitinkami dokumentai yra Lietuvos vidaus arba užsienio pasai, asmens liudijimas, gimimo metrikai, kariuomenės arba mokslo įstaigų išduoti liudijimai ir bet kurie kiti dokumentai, rodantys gimimo vietą ir datą. Vokietijoje gimusieji atsiūnia gimimo metrikų kopiją. Atsiųstų dokumentų kopijos liks Ambasadoje.

Pasinaudodami šia proga, norime priminti, kad pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą, kuris įsigaliojo 1991 m. gruodžio 11 d., lietuvių kilmės asmenys, turėję Lietuvos pilietybę ir okupacijos metu, nuo 1940 m. birželio mėn. 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d., pasitraukę iš Lietuvos, šiuo metu gyvenantys kitose valstybėse ir turintys kurio nors kito krašto pilietybę, gali atstatyti Lietuvos pilietybę. Įstatymas nereikalauja, kad šie asmenys grįžtų gyventi į Lietuvą ar atsiskakytų turimos kitos valstybės pilietybės.

Tokią pat teisę atstatyti Lietuvos Respublikos pilietybės turi ir nurodytų asmenų vaikai, kurie gimimu neįgijo kitos valstybės pilietybės (pavyzdžiui gimusieji Vokietijos stovyklose). Norėdume atkreipti dėmesį į tai, kad nurodytų asmenų vaikai, kurie gimė Jungtinėse Amerikos Valstijose, savo gimimu įgijo JAV pilietybę. Dėl to, pagal gruodžio 11 d. įstatymą, norint atstatyti Lietuvos pilietybę, jiems reikėtų atsižadėti JAV pilietybės ir persikelti nuolat gyventi į Lietuvą.

Žygiuojama su plakatais prie Rusijos Ambasados Washington JAV LB Krašto valdybos surengtoje demonstracijoje 1992 m. birželio 16 d.

VAISTAI IR TOLIAU KELIAUJA Į LIETUVĄ

— Baigiasi JAV valdžios paskirtieji transportui pinigai —

Birželio 24 d. Lietuvą pasiekė naujaisiais Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos vaistų siunta, paaukota Catholic Medical Mission Board.

Persiūsta lėktuvu insulinas bei oncovin — vaistai nuo kraujo vėžio — naudojami taikant chemoterapiją. Visos siuntos vertė maždaug \$350,000. Vaistai, pakrauti į ypatingas dėžes šaltam transportui, buvo pergabenti Lufthanzos oro linija per Frankfurtą į Rygą. Ten pasitiko ir atsiėmė Lietuvos Caritas Federacijos atstovai. Insulinas bus išduodamas nemokamai Lietuvos diabetikams per Caritas vaistines, o oncovin bus perduotas ligoninėms, gydančioms šios rūšies vėžiu sergančius pacientus.

1991 m. pradžioje JAV valdžia

paskyrė \$500,000 apmokėti dalį transporto išlaidų vaistų peršuntimui į Baltijos šalis per JAV-ose veikiančias nevaldines organizacijas. Tarp priimtų organizacijų šiame projekte dalyvauti buvo ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

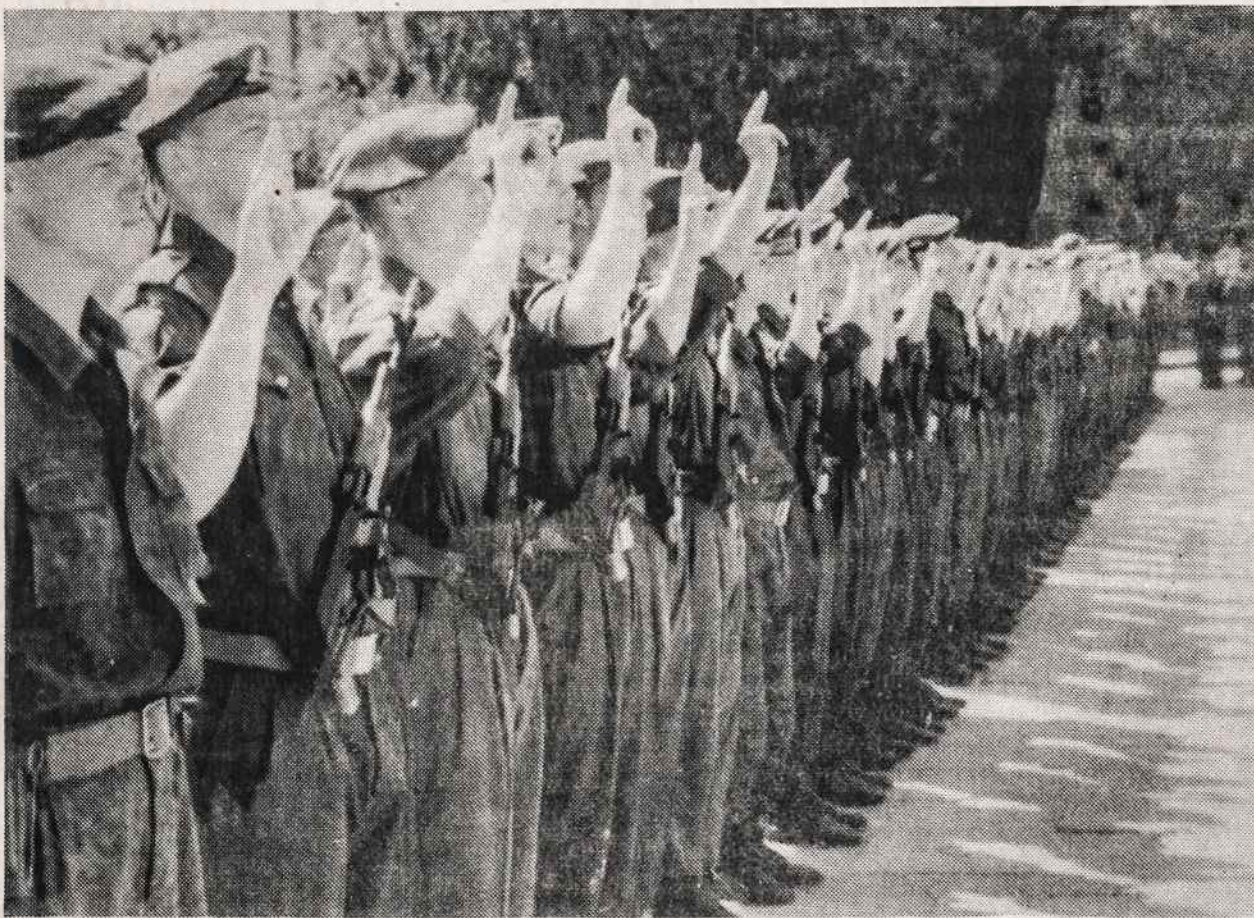
Programos administratoriais paskirta Project Hope organizacija, kuri yra Virginijos valstijoje. Šiame laikotarpyje LKRS už valdžios lėšas persiuntė 4 kontenerius bei 4 skykus vaistus kelė lėktuvais. Nuo 1990 m. vasaros, kada pradėta "Gyvybė Lietuvai" medicininės pagalbos programa, LKRS yra pasiuntusi iš viso 27 kontenerius ir 10 siuntų lėktuvais.

Pasak Project Hope pareigūnų, JAV valdžios paskirtos lėšos

vaistų transportui į Baltijos šalis bei apmokėt Project Hope organizacijos administracines išlaidas, susijusias su šiuo projekto vykdymu, jau sunaudotos. Todėl nuo šios paskutinės siuntos tenka Religinei Šalpai iš surinktų aukų apmokėti visas išlaidas vaistų ir medicininių reikmenų pergabenimui į Lietuvą. Tikimasi, su lietuvių visuomenės parama, ir toliau tiekti reikalingus vaistus, kurie šiuo metu dar prieinami Lietuvos gydytojams bei žmonėms tikrai labdaros keliais.

(LKRS)

— Montrealio miesto 350 metų sukakties proga, tarp kitų renginių, įvyks ir irklavimo varžybos rugpjūčio 5 - 16 dienomis. Į jas yra pakviesti ir Lietuvos irklainikai.

“Celezinio vilko” brigados naujokai priesaikos metu Vilniuje, Arkikatedros aikšteje, birželio 6 d. “Nelengva, bet svarbi jų laukia tarnyba brangiosios Tėvynės vardan”, pasakė juos sveikindamas AT pirmininkas Vytautas Landsbergis. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVOS POLITIKOS SVARBIEJI KLAUSIMAI

(atkelta iš 1 psl.)

potenciali grėsmė savo kaimynams. Tad Lietuva pritaria teikimui Rusijai tokios Vakarų pagalbos, kuri stiprintų ir pagreitintų jos demokratizacijos procesą.

Vienas būdų skatinti demokratijai ir stabilumui Rusijoje yra paskirti dalį Amerikos teikiamos pagalbos Rusijai išimtinai statymui būtų buvusios Sovietų kariuomenės karininkams, kurie dabar dislokuoti Lietuvoje. Tokia pagalba sustiprintų prez. Jelcino ranką prieš tuos, kurie rūpinasi sustiprinti imperinę politiką Rusijoje, slėpdami savo tikrąsias

užmačias argumentais, būk Rusija neturinti priemonių juos priimti.

Lietuva remia sąlygotą vakariečių pagalbą Rusijai humanitariniais bei pragmatiniais sumetimais. Ji taip pat tiki, kad tokia pagalba turinti būti proporcinga. Yra pavojus, kad vakariečiai politikos kūrėjai gali pakartoti tą pačią klaidą, kuri juos paskatino susidaryti ir paskui ilgai laikytis klaidingų išvadų apie pačią Sovietų Sąjungos esmę. Toji klaida buvo žiūrėjimas į Sovietų Sąjungą tik per Maskvos prizmę. Šiandien vėl matome polinkį neproporcingą dalį Vakarų dėmesio

skirti Rusijos pagalbai. Dėl to nukenčia kitos tautos, buvusios Sovietų imperijos dalimi.

Visos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos pergyveno didesnę kančią. Lietuvai tai buvo tikra nelaimė, su kuria prasidėjo ne tik genocido periodas, bet kuri iš šios Pabaltijo valstybės atėmė tautinę nepriklausomybę, sunaikino jos ekonomiką ir nustumė jos gyvenimo standartą. Jokios kitos tautos buvusioje Sovietų imperijoje, išskyrus Latviją ir Estiją, nebuvo tiek pažengusios, kiek Lietuva, ir todėl nė viena nepergyveno tokio stulbinančio niokiojančio kritimo. Paprastas

PASAULIO LIETUVIŲ AUKŲ DĖKA VLIKO – TAUTOS FONDO PARAMA, SUTEIKTA LIETUVAI 1992 METAIS

1. \$100,000 — Lietuvos misijai prie Jungtinių Tautų, New Yorke (Demokratizacijos ir informacinių mokslų išplėtimui).

2. \$70,000 — Lietuvos Ambasada Washingtono (Demokratizacijos ir informacinių mokslų išplėtimui).

Savaitės įvykiai

Izraelyje rinkimus laimėjo darbo partija, kurios lyderis Icak Rabin žada parodyti daugiau lankstumo arabų-Izraelio taikos pasitarimuose. Taip pat jis ketina sumažinti ir žydų naujokynų statymą arabų užimtoje žemėje. Nesutarimai šiuo klausimu buvo žymūs tarp darbo partijos ir Likud bloko, kuriam vadovavo premjeras Icak Šamir. Šiuo metu apie 115 tūkstančių žydų naujakurių gyvena tarp poros milijonų palestiniečių Vakarų Krante ir Gazoje.

James A. Baker, 3rd. JAV Valstybės sekretorius, kalbėdamas ABC programoje birželio 21 d., kvietė Pietų Afrikos vyriausybę ir Afrikos Nacionalinį Kongresą atnaujinti pasitarimus dėl taikingo valdžios perleidimo Pietų Afrikoje. Pastaruoju metu, paaiškėjus, kad vyriausybė remia Kongreso priešininkus, Kongreso vadas Nelson Mandela atsisako tartis.

Tibete, kurį Kinija laiko okupavusi nuo 1950 m., didėja pasipriešinimas, siekiant nepriklausomybės. Judėjimas prieš okupantus, prasidėjęs Tibeto sostinėje, Lhasa, plečiasi į provinciją, nepaisant žiaurios slopinimo.

zacijos ir informacinių mokslų išplėtimui).

3. \$100,000 — Vilniaus universitetui (Tarpautinių santykių ir diplomacinių mokslų instituto įkūrimui).

4. \$15,000 — Partizanų-Miško brolių, Tremtinių organizacijų ir t.t. Tautinių Namų remontui.

5. \$2,000 — keturi fakso aparatai.

6. \$1,022 — Laikraščiai “Nepriklausoma Lietuva” paremti.

7. \$2,000 — per Vyt. Jokūbaitį — (Tremtiniams, Jaunajai Lietuvai, Vyriausybei, L.L.L., laikraščiams, ir t.t.).

8. \$1,000 — Lietuvos Respublikos Tarybos rekomenduotam Loyola universitetui studentui.

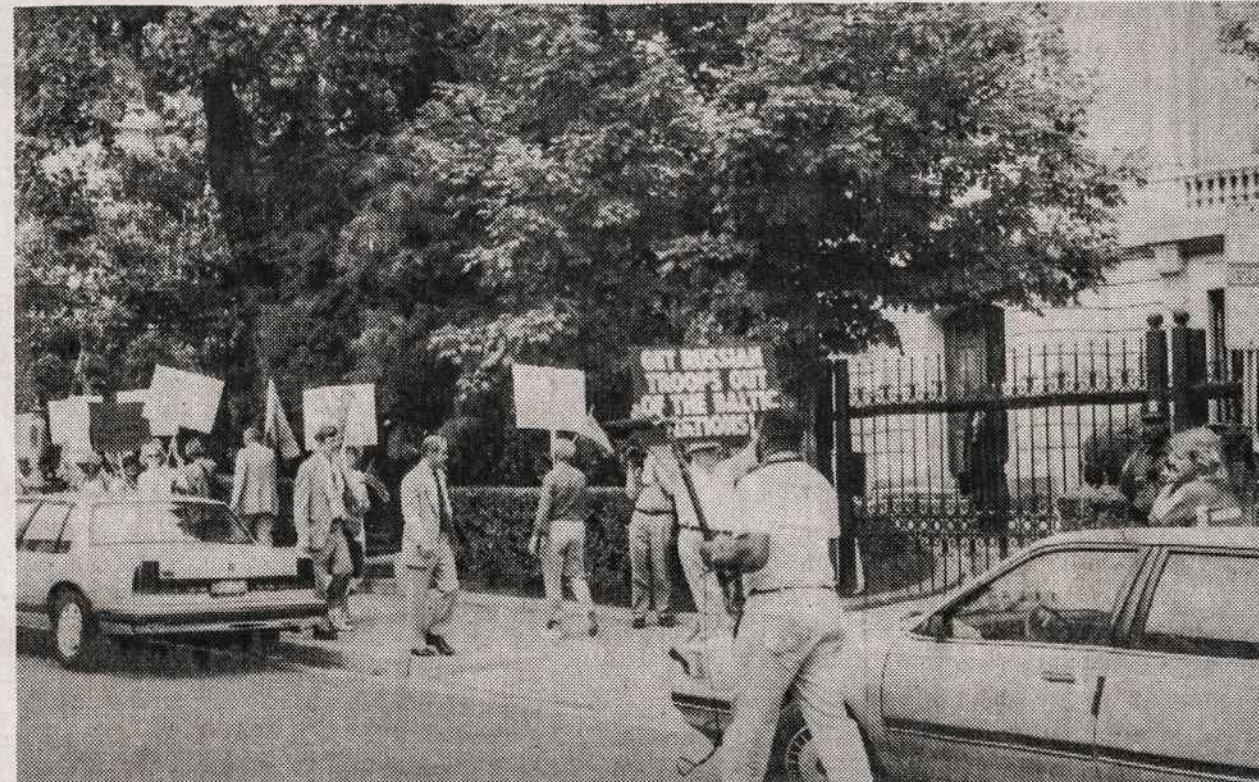
9. \$10,000 — Tautos Fondo stipendijos Lietuvos studentams Lietuvoje (50 stipendijų po \$200 mokslo metams). Iš viso \$301,022.

(Elta)

APIE LIETUVĄ

— Arimantas Račkauskas, 42 m. amžiaus, išrinktas nauju Kauno miesto burmistru. Anksčiau jis dirbo Kauno miesto Tarybos pirmininko pavaduotoju.

— Lietuvos miškų ūkio ministerija praneša, kad per pirmuosius penkis šių metų mėnesius respublikoje užregistruoti 5 miško gaisrai, sudegė 43 hektarai miško. Iš kitos pusės stengiamasi prarasti miškų sodinimą. Šalia oficialių miško dienų Lietuvoje vykdomas ir pastovus miškų sodinimas. Šiais metais numatyta pasodinti 7,000 ha miškų. Po 260 ha miškų planuojama pasodinti Tauragės ir Akmenės rajonuose, o po 200 ha miškų — Panevėžio, Mažeikių ir Šiaulių miškų urėdijose.

Demonstrantai su plakatais ir vėliavomis prie Rusijos Ambasados Washingtono 1992 m. birželio 16 d. Demonstracijas suorganizavo JAV LB Krašto valdyba.

teisingumas reikalauja, kad šis faktas būtų nepamirštas tų, kurie svarsto pagalbos teikimą buvusios Sovietų imperijos tautoms.

PILIETYBĖS ĮSTATYMAS

1989 m. lapkričio 3 d. Lietuva priėmė įstatymą, suteikiantį pilietybės teisę visiems, pastoviai gyvenantiems Respublikoje įstatymo priėmimo dieną. Įstatymas suteikė teisę laisvai pasirinkti pilietybę pastoviams gyventojams, kurie nei patys, nei jų tėvai ar seneliai niekada nebuvo Lietuvos Respublikos piliečiai. Vienintelis reikalavimas šiems gyventojams buvo tas, kad jie ta teise pasinaudotų dvejų metų laikotarpyje. Įstatymas buvo labai liberalus ir kilnus, atsižvelgiant į faktą, kad per kelis dešimtmečius dešimtys tūkstančių nelegalių imigrantų buvo Sovietų įvežti Lietuvon, pažeidžiant pastarosios suverenumą.

Pasibaigus šiam dvejų metų laikui, Lietuvos legislatura priėmė naują pilietybės įstatymą. 1991 m. gruodžio 10 d. išleistas įstatymas įgalina nepilietiškus gauti pilietybę, jei jie išpildo sekančius reikalavimus: dešimt metų gyvena Lietuvoje, turi pastovų darbą ar nuolatinę teisėtą pragyvenimo šaltinį, išlaiko egzaminus, parodančius lietuvių kalbos mokėjimą bei Konstitucijos supratimą ir duoda priesaiką Respublikai.

TAUTINĖS MAŽUMOS

Apie 20% Lietuvos gyventojų sudaro etninės mažumos. Penkios stambiausios mažumos yra rusai (9.4%), lenkai (7.0%), gudai (1.7%), ukrainai (1.2%) ir žydai (0.3%). Lietuvoje gyvena dar 31 kitų etninių mažumų, turinčių bent po 100 narių.

Etninių mažumų teisių apsauga yra užtikrinta etninių mažumų įstatymo, priimto 1989 m. lapkričio 23 d. Jame pareiškiamas, kad Lietuva “visiems savo piliečiams, nepaisant etniškos kilmės, užtikrina lygias politines, ekonomines ir socialines teises ir laisves, pripažįsta savo piliečių etninę tapatybę, jų kultūros tęstinumą ir skatina etninį sąmoningumą ir jo išreiškimą”.

Be to kokia diskriminacija rasės, etniškos kilmės, tautybės ar kalbos pagrindu yra draudžiama.

Įstatymas užtikrina valdžios pagalbą etninių mažumų kultūrinėms organizacijoms, kurios tarnauja jų švietimo ir kultūros poreikiams. Jis taip pat užtikrina gimtosios kalbos mokymą etninėms mažumoms — nuo priešmokyklinio amžiaus iki aukštojo mokslo institucijų.

Šiandien Lietuvos valdžia skiria lėšas daugiau kaip 300 mokyklų, kuriose rusų ar lenkų kalba yra pagrindinė dėstymo kalba. 1988 m., kai Lietuva pradėjo savo veiklą ištrūkti iš Kremliaus valdžios, nebuvo ten jokių vaikų darželių, kur kalbėtų lenkiškai; šandien yra 141.

Žurnalai ir laikraščiai yra leidžiami rusų, lenkų, gudų, ukrainų, žydų ir vokiečių kalbomis. Lietuvos radijas ir televizija transliuoja programas visomis šiomis kalbomis, išskyrus vokiečių.

Atsižvelgdama į šio krašto didelės žydų bendruomenės iššūkimą II Pasaulinio karo metu, Lietuva yra ypač jautri skatinimui ir išsaugojimui žydų kultūros ir užtikrinimui, kad jos

žydų piliečių teisės būtų pilnai apsaugotos. Lietuvos valdžia yra įsipareigojusi atstatyti žydų kultūros paminklus ir teikti politinę bei finansinę paramą dabartinėms žydų institucijoms.

Nors lietuvių kalba yra oficialioji valstybinė kalba, įstatymas leidžia tautinės mažumos kalbą naudoti kaip oficialią susižinojimo priemonę vietovėse, kuriose yra didesnė tos mažumos skaičiai.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, orą šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujajai vietai — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA “AUŠRA”. WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK – NEW JERSEY – Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK – “Lietuvos atsiminimai”, sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. “Music of Lithuania” programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 2 908 753 - 5626

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

LIETUVA

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRĀ MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNĀI APDRAUSTA IR AKREDĪTUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229

TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

ŠIAURĖ SVEIKINA VINČĄ MAMAITĮ JO 85 M. AMŽIAUS SUKAKTIES PROGA

Rodos, dar taip neseniai tai buvo, kai Vincas Mamaitis atvykdavo iš Elizabetho į "Darbininko" redakciją. Atsinešdavo jis nedidelį lagaminuką, iš kurio išimdavo popierių pluoštą.

Tuo metu jis redagavo "Muzikos žinias", vadovavo Vargonininkų ir Muzikų Sąjungai. Dar to negana — jo iniciatyva buvo išleistas stambus veikalas "Lietuvis vargonininkas Amerikoje". Veikalo autorius — muzikas Juozas Žilevičius.

Ir štai — Vincas Mamaitis liepos 21 d. švenčia savo gyvenimo 85 metų sukaktį. Rodos, tik vakar jis išvyko Floridon, į Sunny Hills poilsiauti, o štai jau 85 metų sukaktis!

Šiaurė visada jo ilgėjosi. Šiaurė ir dabar jį nuoširdžiai sveikina; sveikina visi Elizabetho lietuviai, buvęs Šv. Petro ir

Povilo parapijos choras, parapičiai, sveikina ir kiti artimieji žmonės, bičiuliai, "Darbininko" redakcija. Tos sukakties proga laikas jau būtų aplankyti šiaurę, pakalbėti apie viską, labiausiai apie muziką prie to paties laikraščiais apkrauto redakcijos stalo.

Pirmiausia atlikdavome tuos darbus, kurie buvo jo atvežti. Ieškodavom jo žurnalui klišių, nuotraukų, aptardavom ir medžiagą kur ieškoti, ką suorganizuoti. Tada pasikalbėdavome apie senus laikus. Grįždavo į jaunystę, į savo darbą Kaune, Vilniuje, pasitraukimą laivu, į Vokietiją, į Angliją.

Ir tai nebuvo taip sau pasakojimai, tai buvo ieškojimas, kaip geriau praskleisti muziką, kaip ją apiforminti. Tai buvo pokalbiai apie muziką, jos didelį pasaulį.

Nemuno pakrančių sūnus

Vincas Mamaitis gimė 1907 m. liepos 21 d. Žemojoje Panemunėje, Šakių aps., netoli Veliunos.

Jį į Aušros gimnaziją Kaune parengė poetas Stasys Santvaras. Ir Vincas prisimindavo kaip Santvaras, būdamas savanoriu Lietuvos kariuomenėje, grįžo atostogų ir parsivežė granatų. Sumanė pademonstruoti, kaip granatos veikia. Ir šį įvykį stebėjo Vincas. Santvaras metė granatą, ir ji nesprogo. Kai jis priėjo arčiau, granata sprogo ir savanorį lengvai sužeidė.

Jau gimnazijoje Vincas pajuto muziko pašaukimą. Muzikos mokėsi pas muzikus Juozą Naujalį ir Vincą Nacevičių. Tarnau-

(nukelta į 8 psl.)

Muzikas Vincas Mamaitis, pasižymėjęs chorų dirigentas, vienos dainų šventės metu

Į PLB SEIMĄ ATVYKS DAUG GARBINGŲ SVEČIŲ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas įvyks 1992 m. liepos 1-4 dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

Seimo organizatoriai gavo žinią, kad į jį atvyks Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Jis įsijungs į svarstybas aptariant Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Respublikos vyriausybės ryšių palaikymo ir bendradarbiavimo reikalus.

Į PLB seimą taip pat atvyks naujų Lietuvių Bendruomenių atstovai iš Sovietų vergijos išsi-

laisvinusių kraštų: Estijos LB pirmininkė Milda Trinskytė, Latvijos LB pirmininkas R. Razukas, Moldovos LB pirmininkė Dalia Skramtai, Vengrijos LB pirmininkė Diana Damušaitytė-Salint, Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkas E. Petruševičius, Maskvos lietuvių draugijos pirmininkas V. Viliūnas, Sibiro lietuvių draugijos pirmininkas V. Bernatonis, St. Peterburgo lietuvių draugijos pirmininkė V. Barckutė, Ukrainos lietuvių draugijos pirmininkė R. Maliknaitė.

SIELOVADOS SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Metinis Lietuvių Sielovados Tarybos suvažiavimas įvyks liepos 4 d., šeštadienį, Jaunimo Centre Chicagoje. Suvažiavimo tema: Tautos ir išeivijos sielovada — mūsų visų rūpestis.

10 val. — simpoziumas: Sielovada atsikuriančioje tautoje. Referuoja Tėv. A. Saulaitis, SJ, kun. Vytautas Brilius, MIC, buvęs Vilkaviškio kancleris, dabar gilinas studijas Romoje, sesuo Margarita.

11:45 val. — prel. J. Prunskio

"Krikščioniškos spaudos" premijos įteikimas už 1991 m. "Ateities" žurnalui.

12 val. — pietūs.

1 val. — simpoziumas: Sielovada išeivijoje. Referuoja: kun. Ed. Putrimas, vysk. P. Baltakis, Vincas Kolyčius, Dalilė Polikaitienė. Moderatorė Aldona Zailskaitė.

Suvažiavimas uždaromas 3:30 val. popiet.

Šį suvažiavimą organizuoja vysk. Paulius A. Baltakis, OFM.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuvos gydytojų suvažiavime, įvykusiame Klaipėdoje, buvo svarstomos Lietuvos medicinos reformos, tobulinimosi problemos. Šalia delegatų iš Lietuvos vietovių, dalyvavo taip pat svečiai iš užsienio.

— Vakarų Europos Sąjungos šalių ministrų seminaras Bonoje vyko birželio mėn. Jame iš Lietuvos dalyvavo Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius, AT deputatas Vladimiras Jarmolenka ir Užsienio reikalų ministro patarėjas Egidijus Vareikis. Vokietijoje prie delegacijos prisijungė ambasadoriai Vaidotas Antanaitis ir Adolfas Venskus.

— Vilniaus ir apylinkių rajonų klausytojams kiekvieną antradienį ir penktadienį dviejų valandų laidas pradėjo transliuoti 38-tas kanalas. Tai jauniausioji respublikos televizija, įsikūrusi Vilniuje, Spaudos rūmų 17-tame aukšte. 6 val. vak. skaitomos lietuviškos žinios, po valandos jos kartojamos rusų kalba, o apie 8 val. vak. — lenkiškai. Programoje — meninės publicistinės laidos, filmai vaikams.

— Dainiui Juknevičiui suteiktas nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus rangas. Juknevičius paskirtas ambasadoriumi Lenkijos Respublikai.

— Pirmoji Lietuvos diplomatinė akademija — tai Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių Institutas. Rugsėjo mėnesį

institute pradės mokyti 50 studentų, kurie po dvejų metų gaus tarptautinių santykių specialistų diplomus.

— Dar trys užsienio žurnalistai, nušvietę tragiškus praėjusių metų sausio įvykius Lietuvoje, apdovanoti Sausio 13-osios atminimo medaliais. Tai amerikiečiai: Bill Keller, Ann Kuper, Michael Dobbs.

— Vilkaviškio muziejuje atidaryta paroda Gedulo ir vilties dienai. Ekspozicija pasakoja apie didvyrišką partizaninį pasipriešinimą bolševikinei okupacijai.

— Lietuvos statistikos departamento duomenimis, per penkis pirmuosius šių metų mėnesius pardavė bilijono rublių vertės produkcijos. Tai palyginamosiomis kainomis mažiau, negu pernai per tą patį laikotarpį. Daugiau kaip pusė pagamintos produkcijos atiteko vidaus rinkai, apie trečdalis — Estijai, Cruzijai, Latvijai ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugos respublikoms. Per penkis šių metų mėnesius pardavimo kainos vidutiniškai pakilo 12.9 karto. Tuo tarpu kuro pramonės produkcija pabrango 47 kartus, chemijos ir naftos pramonė — 30 kartų.

— Lietuvos birža sulaukė vienerių metų sukakties. Per metus įvykusių sandėrių suma — beveik 900 milijonai rublių, o tai sudaro 5 - 6 proc. Lietuvos nacionalinio produkto.

LIETUVA PAKELIUI Į BARCELONĄ

Užperėitą savaitę Badajoze, Ispanijoje, vykęs olimpinis atrankos krepšinio turnyras baigėsi Lietuvai džiaugsminga pergalė. Lietuva laimėjo visas penkerias rungtynes ir jau vyksta į sekančią atrankos etapą, kuris bus taip pat Ispanijoje, Saragosa mieste.

Lietuvos rinktinė nugalėjo Olandiją, D. Britaniją, Estiją, Vengriją ir buvusią Sovietų Sąjungą.

Olimpiniam žaidimams artėjant, spauda ir TV vis daugiau skiria jiems dėmesio. Birželio 26 ir 27 dienomis *The New York Times* atspausdino ilgus rašinius apie Lietuvos olimpinę krepšinio komandą ir jos galimybes laimėti medalį Barcelonoje. Tie rašiniai labai palankūs Šarūnui Marčiulioniui ir Lietuvos krepšiniui.

Ypatingai birželio 27 d. rašinys, kuriame rašoma apie Lietuvos pergalę prieš buvusią Sovietų Sąjungą, turi ryškų politinį atspalvį. Net ir rašinio antraštė tai pasako. "Lietuva laimi, bet ne 54 taškais". O kodėl 54 taškai — gi todėl, kad Lietuva buvo Sovietų okupuota 54 metus, tai dabar lietuviai nuo kiekvienierių okupacijos metų norėjo Sovietams užkrauti po 1 tašką. Lietuva laimėjo triškinančiai: 116 - 79, taigi 37 taškais. Tų 54 nepasiekė, tačiau džiaugsmui ribų nebuvo. Tiek sportininkai savo kambaryje, tiek visa Lietuva užėdžiaugsmu.

Nors tai dar ne olimpinis laimėjimas, tačiau Lietuvai tai labai naudingas laimėjimas. Tai at-

Šarūnas Marčiulionis rungtynėse

silyginimas už ilgų metų skriaudą, verčiant Lietuvos sportininkus atstovauti okupantui ir jam laurus skinti.

Ši pergalė užtikrino Lietuvai vietą Saragosos turnyre, kuriame iš aštuonių bus atrinktos keturios komandos dalyvauti Barcelonoje.

Jaunasis lengvaatletis Tomas yra sūnus Romo Pukščio, kurio firmos TRANSPAK reklama girdima per Laisvės Žiburį ir skelbiama *Darbininke*.

Ir dar vienas laimėjimas lietuviams, šį kartą — Amerikos. Tomas Pukštys, iš Chicago, laimėjo pirmą vietą ieties metime ir atstovaus Jungtinėms Amerikos Valstijoms Barcelonoje.

Jaunasis lengvaatletis Tomas yra sūnus Romo Pukščio, kurio firmos TRANSPAK reklama girdima per Laisvės Žiburį ir skelbiama *Darbininke*.

Teisinių kongrese Vilniuje kalba Ernest C. Raskauskas, Jr. iš Washington, DC. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

— Pasaulio lietuvių dainų šventę planuojama surengti 1994 metų liepos pradžioje Lietuvoje. Ji skiriama pirmosios Dainų šventės dienos, įvykusios 1924 metais Kaune, septyniadešimtmečiui paminėti.

— Dail. Giedrės Žumbakienės, iš Chicago, IL, grafikos darbų paroda buvo atidaryta gegužės 27 d. Vilniuje, dailės muziejuje. Lietuvai dailininkė padovanojo savo naujausių krūminių kolekciją. Tai — spalvoti, mišria technika atlikti darbų ciklai.

— "Vilties" draugijos valdyba, išrinkta Lietuvių Tautinės Sąjungos ir "Vilties" draugijos suvažiavimo metu Floridoje, savo pirmame posėdyje birželio 5 d. pareigomis pasiskirstė taip: Vytautas Māurūtis — pirmininkas, Mečys Aukštuolis — pirmas vicepirmininkas ir išdininkas, Matilda Marcinkienė — antra vicepirmininkė ir atstovė Chicagai bei apylinkėms, Vladas Blinstrubas — trečias vicepirmininkas ir ūkinių reikalų tvarkytojas, Jonas Citulis — sekretorius.

— Lietuvių operos valdyba praneša, kad šiemet "Otello" operos vieno spektaklio pastatymas atnešė \$25,290.54 nuostolį. Skolos didesnė dalis yra amerikiečių įstaigoms. Yra pavyojus, kad galima nebeturėti savos lietuviškos operos Chicagoje.

— Juozas Vilčinskas, Anglijos lietuvių veikėjas, po ilgesnės ligos mirė birželio 9 d. Londone.

— "Žilvinas", liaudies šokių ansamblis, 1950 m. įkurtas Klaipėdoje, liepos 3 - 12 dienomis gastroliuos įvairiose Anglijos lietuvių kolonijose.

— Dail. Juozo Bagdono, iš New Yorko, kūrybos paroda atidaryta birželio 18 d. Vilniaus Dailės muziejuje. Ekspozicijoje daugiau kaip 50 tapybos drobių, taip pat akvarelių, sukurtų per pastaruosius dešimtmečius. Tą visą ekspoziciją dailininkas padovanojo muziejui.

— A. a. Jurgis Brizgys, salezietis, mirė gegužės 23 d. Rosario mieste, Argentinoje. Velionis mokėsi Marijampolės Marijonų gimnazijoje, vienuolišką noviciatą atliko pas saleziečius Vytėnuose. Italijoje išmokęs spaustuvės darbų, buvo spaustuvės vedėju Argentinoje.

— Vytauto Alanto, rašytojo ir publicisto, mirusio Detroite 1990 m. balandžio mėn., palikai nuvežti į Vilnių. Vykdamas velionio valią, urna su jo pelėnais perlaidota Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

— Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos nauja valdyba: pirm. Ona Stanevičiūtė, vicepirm. Raimundas Laurinavičius, sekr. Vika Ross, išd. Daiva Baršauskaitė, nariai Audra Paulionytė ir Vytas Čuplinskas. Tarybos rinkimų komisijon išrinkti Julija Šukytė ir Lina Celtoriūtė.

— "Talkos" kooperatyvo, Hamilton, Ont., naujai išrinkta valdyba: pirm. J. Stankus, vicepirm. J. Gedris, sekr. R. Kontenis, išd. Š. Dalius, narys P. Kanopa. Kredito komitetas: pirm. F. Enskaitis, sekr. B. Mečys, narys J. Pleinys. Revizijos komitetas: G. Melnykas, sekr. G. Skaisytis, narė R. Ciparytė.

DAINUOJANTI TAUTA NEMIRŠTA

Lankantis Woodhayene, visuomet yra malonu valandėlę kita pavyšėti pas Marytę Antanaitytę - Šalinskienę. Ir visuomet šilti sutikimai su ja būna panašūs. Vos įėjus, žiūrėk, jau traukia prie pianino. Niekados neapsieina be kelių lietuviškų duetų, baigiant su ta populiariausia "Lietuva brangi".

Prieš kokius 30 metų, keliaujant su Tėvo Petro Baniūno, OFM, ekskursija į Kennebunką, pirmą sykį išgirdau Marytės balsą. Ji vadovavo dainavimui. Nesustojome iki pasiekėme pranciškonų sodybos vartus.

Pereitų metų Lietuvos Vyčių seime teko sutikti ir daugiau dainuojančių Antanaičių: tai Julija Kowrak. Ona Bleming ir brolis Edvardas su žmona Marta.

Bendruojant per seimą, arčiau susipažinau su šia įdomia šeima. Pokalbiuose jie vis sugrįždavo prie savo tėvų ir jų gimtinės meilės.

Julija, vyriausioji, pagarbiai prisiminė tėvelius. "Mes jiems

labai dėkingi, kad jie mus užaugino lietuviškoje dvasioje", — kalbėjo ji.

Atvykęs iš Lietuvos Jonas Antanaitis, jų tėvas susipažino su Cecilija Čeniute ir ją vedė Šv. Antano bažnyčioje, Forest City, PA. Užaugino gausią šeimą: Jūlytę, Marytę, Onytę, Boleslovą, Joną (dvynukai) ir Edvardą.

Ir dabar, po daugelio metų, Jūlytė prisimena tuos ilgus rudens ir žiemos vakarus, kada tėvas grįždavo išvargęs iš kasyklų. Atgaiva buvo dainoje.

"Per gavėnią ar adventą giedojoje ir meldėmės. Viskas lietuviškai. Kaip aš tu laikų ilgiuosi", — atsidūsta Jūlytė ir tęsia: "Atsimenu, kaip prieš kunigo atėjimą kalėdoti, mama užbastydavo rudo cukraus ant pečiaus, kad stuba gerai kvepėtų. O mus vaikus išrikiuodavo, kad sutiktume svečių su giesme."

1990 m. aplankėme tėvų pirmą kartą. Išvydę namus, kuriuose tėvai gimė ir augo, mes suvokėme, ką reiškia žodžiai "Lietuva brangi!" Tėvai liko gyvi vaikų širdyse ir veik kasdien su meile minimi maldoje bei pokalbiuose".

Pasiteiravau apie Antanaičių šeimą Lietuvoje. Iš Marytės

buvo įdomu sužinoti, kad Motinos Marijos Kaupaitės sesuo Josefina buvo jų dėdienė, ištekejusi už tėvo brolio Adomo Antanaičio.

Kito tėvo brolio Broniaus sūnus, Vaidotas, yra dabartinis Lietuvos ambasadorius Vokietijai.

Marytė parodė Vaidoto jai įteiktą brangią dovaną — knygą "Žodžiai iš pragaro". Tai Broniaus prisiminimai iš tremties Vorkutoje, kur taip pat tamsias dienas prašviesino lietuviška daina.

Bronius gimęs 1900 m., mokytojas, dalyvavo Klaipėdos sukilime. Už nuopelnus apdovanotas Gedimino ordinu, Vytauto Didžiojo bei Nepriklausomybės medaliais. 1945 m. nuteistas 10 metų ištėmimu. Žmona Juzė taip pat buvo ištremta.

Bronius atsiminimus pradeda Bernardo Brazdžionio žodžiais: "Už Tavo vardą tremia, / už Tavo maldą šauda, / Nutilo jau vargonai, / Nebeskamba varpai". Bet niekada nenutilo lietuviška daina.

Tai ar nenuostabu, kad prieš kelis metus Lietuvoje įvyko "dainuojanti revoliucija", prie kurios prisidėjo tūkstančiai tokių šeimų, kaip Antanaičiai. Dainos meilės neaplejo sutriuškinti plieno tankai.

Garbė Lietuvos Vyčiams turėti Antanaičius savo narių tarpe. Tai tikras įgyvendinimas šūkio: "Dievui ir Tėvynei!"

Užbaigai čia peršasi Marijos Pečkauskaitės žodžiai: "Išgirdai tėvų žemės balsą, ir atidavei jai savo meilę, savo gyvenimą... puošei ją savo darbu".

Dalia Bulvičiūtė

Iš k.: Julija Antanaitytė-Kowrak, Lietuvos ambasadorius Vokietijai Vaidotas Antanaitis, Marytė Antanaitytė-Šalinskienė. Dešinėje: dainuojančių Antanaičių tėvai — Cecilija Čeniūtė ir Jonas Antanaičiai.

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių 79-tas metinis seimas šaukiamas liepos 16-19 dienomis, Allentown, PA. Būstinė bus Allentown Hilton viešbutyje. Seimo šūkis "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi".

Seimas prasidės liepos 16 d., ketvirtadienį, vėliavų pakėlimu, dalyvaujant miesto burmistruui Joseph Dadina. Atidarymo mišios bus St. Catherine of Siena katedroje. Koncelebruos Allentown vyskupas Thomas Walsh, lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, bei kiti kunigai. Giedos Šiluvos choras.

Vakare bus vakaruškos — susipažinimo vakaras, Northampton Center. Šokiams gros Joe Thomas orkestras.

Liepos 17 d., penktadienį, bus du simpoziumai: Lietuvos reikalai '90 dešimtmetyje. Moderuos Vincentas Boris, centro valdybos Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas; Humanitarinė pagalba Lietuvai — Robertas Boris, "Pagalba Lietuvai" komiteto pirmininkas.

Vakare bus kultūrinė programa, kuriai vadovaus Eleonora Vaičaitis ir Elsie Kosmisky.

Liepos 18 d., šeštadienį, bus priimtos rezoliucijos ir išrinkta nauja centro valdyba. Vakare — banketas ir šokiai.

Seimo banketo metu bus įteiktas žymuo kitataučiu, ypatingai nusipelnusiam Lietuvai. Šįmet bus pagerbtas George Ward, iš Baltimore, MD. Jis yra narys American Kidney Founda-

tion, kuri jo iniciatyva išsiuntė 20 dialiso aparatų į Lietuvą bei parūpino įvairios kitos mediciniškos pagalbos. Vilniaus Universiteto ligoninėje kabo jam padėkos lenta.

Per banketą garbės narystė bus suteikta Aldonai Ryan, buvusiai "Vyties" redaktorei. Keletem mokslieviams bus įteiktos stipendijos.

Liepos 19 d., sekmadienį, uždarymo mišios bus aukojamos Packer Memorial Chapel, Lehigh Universitete. Čia bus įteikti 4-to laipsnio medaliai.

Seimą globoja Anthracite 144 kuopa, pirmininkė Anna Klizas Wargo. Smulkesnių informacijų galima gauti jai skambinant: 1-717-429-0132.

Dalia Bulvičiūtė

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Valnių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

LIETUVA IR NORVEGIJA

15 dienų kelionė iš Bostono ar New Yorko
Kaina \$2,489.00 asmeniui

Kelionės maršrutas — 4 dienos Vilniuje, 2 — Kaune, 1 — Šiauliuose, 3 — Palangoje ir 3 — Bergen, Norvegijoje.

Išvyksta: birželio 22 — liepos 6
liepos 6 — liepos 20
rugpjūčio 3 — rugpjūčio 17
rugsėjo 7 — rugsėjo 21

Kelionės kaifoje įskaityta lėktuvų bilietas į abi puses, viešbučiai, pilnas maitinimas, ekskursijos kiekvieną dieną, kelionė autobusu į Lietuvos miestus ir kelionė laivu į Norvegijos fiordus.

Informacijos ir registracijos reikalais kreipkitės į:

Albiną Rudžiūnių
Kristiną Mitkutę
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Tel. 617 - 965 - 8080 Telefaksas: 617 - 332 - 7781

"PERSEVERING PEASANT"
("IŠTVERMINGOJI VALSTIETĖ")

Nel Kaye (Anieli Klimaytis)

Lietuviškos kilmės rašytojos romanas apima 70 metų pirmos kartos lietuvių emigrantės įdomų, spalvingą gyvenimą Amerikoje. Knyga turi 375 psl.

Knyga gaunama pas leidėją:

Peter Randall

P. O. Box 4726

Portsmouth, N.H. 03802 - 4726

Kaina minkštai viršeliais su persiuntimu — \$9.95

Low Travel Bargains!

New York — Vilnius \$999 (round trip)

\$545 (one way)

Florida — 7 nights \$360 (includes airfare)

Hawaii — 7 nights \$599 (includes airfare)

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, Suite 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Ask for Chris Dobrzynski

FOREIGN VIDEOTAPE CONVERSIONS

- PAL/SECAM (EUROPE) TO NTSC (USA) OR VICE VERSA
- DIGITAL PROCESS WITH IMAGE ENHANCEMENT
- THRU HIGH-TECH DIGITAL MACHINE
- VHS BETA • U-MATIC (3/4") • 8 MM
- ONE DAY SERVICE AVAILABLE

Gingerbread

Productions

1323 Shepard Drive

Sterling, VA 22170-USA

703-450-7722

We are close to Washington, D.C.)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
AMOUNT ENCLOSED \$ _____
SOCIAL SECURITY NO. _____
DATE OF BIRTH _____
SIGNATURE _____

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 268-2500

NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd. 825-9090

QUINCY OFFICE 690 Adams St. 479-9660

WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050

NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210

WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEWYORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON — 9:00 — 3:00 THUR — 9:00 — 3:00
TUES — 9:00 — 3:00 FRI — 9:00 — 3:00
WED — 9:00 — 3:00 SAT — 9:00 — 12:00

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai,
įvairios paskolos ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek. Pr. Marijos seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 ŠVENTOS MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas ir
pamokslą sakys kun. Virginijus Veilentas
iš Lietuvos

12:00 PIETŪS, pramogos

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

4:30 Loterijos laimėjimai

4:45 Maldos valandėlė

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti -
Pasivieskite ir savo draugus!

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Kai JAV vėliavos pakyla

Liepos Ketvirtoji — Amerikos nepriklausomybės šventė. Ją žino viso pasaulio tautos, nes ta šventė simbolizuoja visų laisvę ir gerovę. Prie Amerikos pasiuntinių ir daug kur kitur pakils žvaigždėtoji vėliava su raudonom linijom baltam fone. Tos linijos simbolizuoja daugiatautę vienybę, veržlumą ir jėgą, o žvaigždės — tas valstijas, kurios susijungė į vieną, kad išsaugotų laisvę ir demokratiją. Todėl ir džiaugiasi žmonės, kad yra tokia Amerikos valstybė, kad ji yra galinga ir kad ji gina kitų tautų laisvę.

Kad džiaugsmas būtų prasmingesnis, visi analizuoja dabartį ir žvelgia į ateitį. O dabartis tapo nerami, nepastovi. Dar taip neseniai buvo daug valstybių pavergtų. Pavergė galingesnės diktatūrinės valstybės, prinesdamos kitiems net savo ideologiją. Dabar didžiosios diktatūros baigia sugriūti. Dar laikosi Kinija, bet ir ji birželio gale kalbėjo apie režimo švelninimą. Įsikūrė naujos valstybės Rytų, vidurio Europoje, dabar verda Balkanai. Į laisvę išeina suvargusios valstybės ir visos laukia Amerikos pagalbos. Amerikai ir reikės pagalbėti, nes kitaip neišplėsi demokratinės laisvės.

Anksčiau Amerikos didžiausias priešas buvo Sovietų Sąjunga. Dabar jos nebėliko — subyrėjo, bet liko dar daug žmonių, kurie gerai gyvena iš komunistinio režimo. Jie dar ilgai maišys vandenį ir kels nerimą. Gali vėl paliesti išsilaisvinusias tautas.

Amerikos priešai yra ne mažosios tautos, bet didžiosios, kurios bijo Amerikos konkurencijos. Tokia Japonija pralaimėjo karą, tačiau Amerikos pagalba išaugo į ekonominę galybę. Tas pats at-

sitiko ir su Vokietija. Tokios varžybos kartais yra sveikos, nes skatina pažangą. Bet yra dar kažkokios slaptos jėgos, kurios nori Ameriką supūdyti iš vidaus. Pirmiausia pūdo jaunimą, kuriam leidžiama daryti viską. Ugdomi nihilistai, neigiantys ir siautėjantys prieš gerį.

Jau pačioje Amerikoje kyla balsai, kad reikia ginti Ameriką. Saugoti ją nuo žlugimo. Kviečia įsijungti visus geros valios žmones. Kviečia pradėti nuo šeimų, nuo savo aplinkos visur skleisti idealizmą, kelti pozityvias jėgas, kurios išaugino šį kraštą ir laimėjo tarptautinę pagarbą. Kviečia ugdyti naują sąžiningą, dorą ir darbštų žmogų. Jį iškelti prieš menkavertes jėgas. Kviečia ugdyti žmogų, kuris rūpinasi savo valstybės ateitimi ir nenaiškina gantos. Atrodo tai juokinga ir primityvu, bet taip yra, reikia matyti savo vargus, sunkumus, kad galėtum statyti šviesesnę ateitį.

Sokratas yra pasakęs, kad blogis bėga greičiau už mirtį. Juk tai ir vyksta mūsų laikais. Kaip greitai sklinda blogis, kaip jis visur laimi pripažinimą! Štai taip neseniai iš namo išėjo žmogus ir rakino savo automobilį. Vienam spalvotajam reikėjo automobilio, kredito kortelių. Jis nušovė tą žmogų, pasiėmė jo korteles, automobilį ir nuvažiavo. Ir niekas nepajudėjo, net ir policija, nes blogis yra kerštingas, gali vėl atskubėti tas pats ir vėl išvažiuoti su nauja mašina, palikęs nušautą žmogų.

Ar galima pajudinti pornografiją. Kur ten?! Ji dangstosi spaudos laisvės ir kitokiais įstatymais, dangstosi mokslu, menu, pažanga. Išdrįskime vadinti tikraisiais vardais. Pornografija lieka pornografija, tai kaip suktybė,

Šiomet gegužės 24-osios išvakarėse Philadelphia Lietuvos Bendruomenės Balso radijo bangomis keliais ryškesniais sakiniais buvo prisimintas Balso direktoriaus ir vietos Balso skyriaus ilgamečio pirmininko Felikso Andriūno amžiaus aštuoniasdešimtasis gimtadienis. Gegužės 24-osios sekmadienio popietėje gausus būrys jubilato artimesniųjų bičiulių susirinko jo namuose Wyncote, Philadelphia priemiestyje, pasidžiaugti jo brandaus amžiaus sukaktimi bei pagerbti jį už nuveiktus darbus.

Feliksas Andriūnas (iki 1939 m. Andriūškevičius) gimė 1912 m. gegužės 24 d. Šeduvoje, Panevėžio aps. Baigęs Panevėžio gimnaziją, studijavo ekonomiką VD universitete, kuris 1939 m. jam suteikė diplomą.

Jau studijuodamas, nuo 1935 m. iki 1939 m. dirbo Kauno žemės banke statistikos vedėju, o gavęs diplomą, iki 1941 m. buvo mokesčių inspektoriumi. Vokiečių okupacijos metais buvo Vilniaus maitinimo įstaigos vyr. patarėju. Nuo pat ankstyvosios jaunystės dalyvavo sporto klubuose, o baigęs studijas veikė ekonomistų draugijoje.

1944 m. pasitraukęs į Vakarų, apsigyveno Ravensburge, kur neleidamas tuščiai laiko, mokėsi praktiškos specialybės ir baigė Ravensburgo technikos in-

vogimas, skolų negrąžinimas lieka apgaulė ir visada tokia bus. Išdrįskime apie tai kalbėti savo senatoriams, kongreso nariams. Išdrįskime kalbėti apie naują žmogų, kuris stato naują ir tvirtą Ameriką ir tuo pačiu visą pasaulį. Juo bus tvirtesnė, aukštesnė moralė, tuo bus ir Amerika stipresnė, tuo bus geriau gyventi paprastam žmogui.

Kai plevėsuoja iškeltos Amerikos vėliavos, mes džiaugiamės laisvę, ją branginame, jungiamės prie tų, kurie nori išlaikyti Amerikos didybę ir garbę. Visi norime, kad vyriausybė būtų tvirta ir gintų teisingumą bei gerį, o nepalaikytų blogio ir viso, kas griaua žmonių moralę ir žlugdo kraštą.

Todėl, keldami šią vėliavą, nuširdžiai šaukime: God Bless America!

FELIKSO ANDRIŪNO AŠTUONIASDEŠIMTMEČIUI

stitute radijo skyrių.

1949 m. atvykęs Amerikon ir apsigyvenęs Wyncote, Philadelphia priemiestyje, gavo darbą Vokietijoje įgytoje specialybėje. Tačiau darbštusis radijo priimtųjų technikas nesitenkino specialybės žiniomis, studijas tęsė elektronikos srityje, kartu progresuodamas darbovietėje. Pensiją išstarnavo žinomoje Sperry Rand Univac kompanijoje kompiuterių matavimo ir standartų laboratorijoje.

Philadelphia Lietuvos visuomeninėje veikloje Andriūnas ypatingą vaidmenį atliko Balfė, jam atidavęs savo paskutiniųjų 20-ties metų darbo auką. Jis Balfė skyriaus vadovavimą perėmė 1972 m., kai šio skyriaus veikla buvo apiblésus.

Jo gerosios būdo savybės — ramumas ir švelnumas, pagarba kitaip mąstančiam, logiškas planavimas su neatlaidžiu

užsibrėžto tikslo siekimu — sulapoję gražiais rezultatais: sutelkti šiam darbui tinkami asmenys, sutvarkyta kartoteka, aukų rinkimui įvesta vokų sistema, įpratinti jaunosios kartos profesionalai aukoti darbovietėse Balfui. Vienas tokių aukotojų, bet ne lietuvis, o tik dėl žmonos giminingumo lietuviams, 1991 m. atsiuntė \$10,000 auką!

Neliko Andriūnas nuošaly ir nuo LB veiklos: JAV LB VIII krašto valdyboje trejus metus jis buvo vicepirmininku finansų reikalams.

Likimas jam lėmė II Pasaulinio karo pabaigoje sueiti į artimesnę bičiulystę su dailininko-diplomato Adalberto Staneikos šeima. Nors jų amžių skyrė 3 dešimtmečiai, tačiau, atrodo, juos siejo būdų panašumas, gilus humaniškumas bei požiūris į gyvenimą.

Ravensburge suartėję, kartu

iš ten 1949-aisiais atkilo ir į Ameriką.

Kartu kūrėsi ir gamtovaizdžio grožiui apdovanotame Wyncote. Čia jis jų senatvėje juos globojo, iš čia juos išlydėjo ir amžinojo poilsio į West Laurel Hill kapines.

Sukaktuvininkas rūpestingai sukaupe daugelio metų dailininko kūrybą ir išleido monumentalią monografiją "Adalbertas Staneika", 1987, 156 psl. Kažin, ar kas nors kitas būtų tai padaręs?!

Balys Raugas

SVEIKINAME
LIETUVOS
VYČIUS!

Liepos 16-19 dienomis Allentown, PA, vyksta Lietuvos Vyčių 79-tas metinis seimas. Amerikos lietuvių gyvenime tai neeilinis įvykis, nes čia suvažiuos viena pajėgiausių, judriausių organizacijų, kuri gali pasididžiuoti savo ilgu amžiumi ir nuveiktais darbais. Lietuvos Vyčiai, nepaisydami sąlygų, metai iš metų puoselėjo savo veiklą, aktyviai bei ryžtingai kovodami dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Tęskite savo veiklą ir toliau, nes kaip tik dabar reikia Lietuvai didelės pagalbos, kad jos nepriklausomybės nenužudytų buvus komunistinis elementas. Visiems reikia informuoti savo senatorius, Kongreso narius, kad jie nesileistų į jokias derybas, neduotų jokios paramos Rusijos federacijai, kol nebus atitaurta iš Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų rusų kariuomenė. Jūs Lietuvos Vyčiai, šioje senatorių ir kongresmanų informacijos tarnyboje esate geriausiai pasireiškę praeityje, tad nebus sunku ir dabar išvystyti kuo didžiausią veiklą. Ji labai svarbi, labai laukiama visų lietuvių.

Sėkmės Jūsų seimui! Planuokite ir ryžtingai vykdykite savo darbus. Dievo palaimos visuose Jūsų žygiuose!

"Darbininko" redakcija,
administracija ir leidėjai

Feliksas Andriūnas. Nuotr. K. Čikoto

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

54

Būdamas nepaprastai jautrios širdies poetas ir jausdamas gilią pagarbą žmogui Likimo glėbyje, Eschilas padarė atėniškąją tragediją labiau menišką ir vedančią iš buities į susimąstymą apie žmogaus būtį. Choro lyrika jo dramose yra priemonė aptarti veikėjų veiksmy etinę vertę ir būdas vesti dramą į jos atomazgą. Eschilo tragiškoji poezija yra laikoma viena iš iškiliasių žmonijos kūrinų.

"Oresteia" — Mikėnų karaliaus Atreėjaus dvaro istorija yra trys paskutinės Eschilo tragedijos. Už šią trilogiją poetas laimėjo pirmąją premiją 458-ųjų metų Dionizo festivalyje. Jose Eschilas naudoja, sekdamas Sofoklį, tris veikėjų scenoje. Dėl trilogijos akiračių platumo, meniškumo sudėtingumo, tematinė gelmių — kančios reikšmė žmogaus gyvenime ir teisingumo prasme — masino se-

novėje graikus eiti į teatrą, masina nūdien universitetų studentus, jaunus ir suaugusius, skaityti "Oresteia".

"Oresteia" trilogijos fonas yra Trojos karas — istoriškas įvykis. Achajų kilnojimas sukūrė graikų naujasėdijas Mažojoje Azijoje.

Mikėnai. Liūtų vartai Achajos kalnų fone. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

je. Viena jų buvo Troja prie Hesponto — Dardanelų sąsiaurio. Homero "Iliada" pasakoja apie graikų žygį prieš Troją, apipindama istorišką įvykį legendomis ir pagražinimais, kurie buvo sukurti pasakorių šimtmečių būvyje.

Pelėjus, graikų didvyris ir Achilo tėvas, tuokiasi su jūrų deive Tetis. Į vestuves pakviečiami visi dievai, išskyrus Eris — Nesantaiką. Įpykusi, ji įmeta į svečių tarpą obuolį su įrašu "Gražiausiajai". Dzeusas, nenorėdamas įžeisti savo žmonos Heros ir savo dukterų Atėnos ir Afrodites, paskiria Trojos karaliaus sūnų Paris grožio varžybų teisėju. Hera,

norėdama įtaigauti jo sprendimą savo labui, siūlo jam turtus ir valdžią. Atėna — didvyrio garbę karuose, o Afrodite — gražiausią moterį pasaulyje. Paris paskiria obuolį Afroditei. Gražiausioji moteris pasaulyje buvo Helena, Spartos karaliaus Menelao žmona. Afroditės padedamas, Paris nukeliauja į Spartą, ir, po svetingų vaišių Menelao dvare, pabėga su Helena į Troją.

Helena buvo turėjusi visą būrį garbintojų prieš ištekdama už Menelao. Jie visi buvo vienas kitam prisiekę kovoti, kai prireiks, už jos santuoką su pasirinktu garbintoju. Todėl jie surengia karo žygį prieš Troją, norėdami atgauti Heleną ir nubauti Troją. Žygiui vadovauti paskiriamas Mikėnų karalius Agamemnonas, vyresnysis Menelao brolis.

"Oresteia" tragedijos
siužetas

Autobuse tylu. Tik motoras dūzgia. Keleiviai snūduriuoja. Pirmoji išvykos diena. Vėluojamės pietums. Ginuosi nuo alkio, vartydamas "Oresteia".

Agamemnonas, graikų kariuomenės vadas, prieš išplaukdamas į Troją, paaukoja dievams ant aukuro savo dukterį Ifigeniją. Klytemnestra to jam negali atleisti. Karui tęsiantis dešimt metų, ji tampa slapta Tyestes

Mikėnai: karalių kapai Akropolio šlaite. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

sūnaus Egisto meiluže. Vengdama sūnaus Orestes priekaištų dėl savo meilės ryšių, sūnų išsiunčia pas Focis karalių ir planuoja su Egistu nužudyti Agamemnoną.

Skaitau įžangą. Ji keliais brūkšniais nupiešia tragedijos užuomazgą. Naktis. Ant Agamemnono rūmų stogo budi sargybinis. Ten jį prieš daug mėnesių pastatė Klytemnestra, kad stebėtų kada bus duotas ugnies signalas apie Trojos karo pabaigą. Staiga pasirodo signalinė ugnis. Sargybinis nudžiungta. Tuo pačiu metu jį apima baiminga nuojauta.

Įžengia choras. Meldžiasi į Dzeusą, kuris baudžia žmones už nusizengimus, bet moko išminties per kančią. Ifigenija buvo paaukota, nors ji ir maldavo širdį veriančiais žodžiais savo tėvą Agamemnoną to nedaryti. Teisingumas reikalauja bausmės, bet išmintis ateina per kančią.

Klytemnestra paskelbia Trojos sunaikinimą. Ji pasakoja apie Trojos gyventojų vargus ir jautriai primena, kad pergalingų didvyrių grįžimas sklydi pavojais.

(Bus daugiau)

SUKILĒLIS PASAKOJIMAS

Vytautas Volertas

6

Daktaro, to šviežio jaunikaičio, gąsdinimais Runta netikėjo. Susirado specialistą, gal savo amžiaus. Tas vėl domėjosi krauju, vėl jį siurbė iš Runtos gyslių ir liepė kelias dienas laukti. O po tų kelių dienų — pasaka, kaip neseniai jaunuolio porinta.

Nieko neskauda, gulėti nereikia, tai ne liga. Bet kalbos apie akumą, apie amputacijas... Runta neįsivaizduoja, kaip, pavyzdžiui, be kojos gyventų. Šluobuoti su ramentais? Koks tada pasididžiavimas, koks pranašumo jausmas? O jei abiejų kojų netektų? Geriau daktarams nusileisti ir tą jų režimą pripažinti, kaip be kojos stypčioti ar vežimėly nevykėliškai kitiems takuose mašytis.

Tik dabar suprato savo ligą — kiekvieną savaitę daktarui savo kraują vežti, jo kabinete sėdėti ir laukti, o tada klausyti patarimų. Ir maistas — bausmė.

Ar jau išnyko ir antras jo gyvenimo matavimas? Visko negalima valgyti, išskyrus pigų pašarėlį. Ir dar klausimas — kur tą pašarėlį imti? Kas nors turi jį paruošti, nes dešra, juoda duonelė iš šaldytuvo — ne, ne! Ir jokio vyno. Jokio. Kas jam tą pašarą gamins, kai Irena su Zigmu dauose peteliškes gaudo? Kad tos peteliškes širšėmis virstų ir taip juos sugeltų, kad, rūpūžės, ant kojų nepastovėtų!

Ir kas jam tą pašarą ruoš? Yra Stefa, visų bėdų bėda. Be tos bėdų bėdos negalima išsiversti. Savaitę pakentėjo, bet taip išalko, kad pavydėjo už lango lešinėjantiems žvirbliams. Jiems viskas tinka, ką tik suranda. Runtos namai tušti, juos Stefa išpustė, išvalė ir net skanesnis trupinėlis nepasiridena. Kasdien ji atneša beskonio siurbalo, ant didžiulės lėkštės patiesia plonutę sūrio luobelę su duonos rieku ir įspėja:

— Kiek priklausau, tiek gauni.

— Kiek noriu, tiek ir priklausau! — pyksta Runta.

— Tai pasiimk, valgyk ir mirk.

— Kas iš tokio gyvenimo?

Kentėk, kad būtum gyvas, kiekvieną akimirklą jausk skausmą ir savanorišką kančią prašėk kančią. Gyvuliams yra lengviau: ateina laikas stipti ir stipa. Tik žmogus velka grandinę po grandinę. Tai nuodėmė, tai negražu, tai nesveika... — Nevilk grandinių ir nesišaugok. Bet kas bus, jei koją nupjauš? Grabe be kojos gulėsi? Kaip atrodys?

— Prieš operaciją nusišausiu.

— Prie visų nuodėmių dar šitą pridėk.

— Prisklausai pamokslų ir juos man kartoji. Žinok, kad kunigai iš sakyklų beria, ką nori, nes bažnyčioje jiems niekas neprieštarauja. Tai spaudos konferencija be klausimų. Pats kvailiausias, virš žmonių galvų pastatytas, pakentėjai atrodo, kai leidžiama tik klausytis, bet negalima jo klausyti. Tegul tarp kitų pagyvena, tegul duoną rankomis užsidirba, tegul paklauso, kaip darbininkai keikiasi, vargu skundžiasi, apie svetimas moteris kalba. Tada tegul lipa sakyklon ir protingai atrodo!

— Ne mano liga, ne mano rūpestis. Daugiau čia nesirodysiu, Valgyk, kalbėk ir daryk, kas tau patinka. — Stefa išėjo, o Runta sėdo automobilin ir išvažiojo į šioje apylinkėje plačią žinomą valgyklą. Jį sutikęs kelneris nuvedė jaukian kampelin ir pasodino. Runta užsisakė martinį, greitai užsisakė ir antrą, nes alkis graužė kūną ir protą, o pietūs iš

virtuvės dėsė. Ar jau pradeda nuo ligos apakti, kaip grasino jauni ir seni gydytojai? Negali būti! Runta mato aiškiai ir gailisi, kad mato: kitam kampe sėdi Aldona su kažkokia ponija. Ta pati Aldona, kuriai ligoninėje Runta pranašavo greitą mirtį, kurios mizerija jam kėlė gailestį ir kurios išvaizda jį šiandien stebina.

Aldona, buvusi žmona, jo nepastebėjo, bet Runta šį mirazą savo akyse parsinešė iki namų. Jos žili plaukai buvo įmantriai sušukuoti, o jų sidabrinė spalva gražino visą aplinką. Jaunuole jos nepavadinsi, bet ar ne brandus amžius išryškino Aldonos patrauklumą? Elegantiška dama, iš akių spinduliuoja išmintis. Irena prieš ją, jei abi greta sustatytum, atrodytų kaip nevykėle piemenaitė. Tik Runta netiki, kad ten buvo Aldona. Ligoninėje ji atrodė blogiau už lavoną, o valgykloje, — galvą sidabre įrėmusi, švietė visam kampui. Gal Stefa ką žino?

Sekantį rytą Runta nuėjo pas ją ir mandagiai prakalbino:

— Nereikia šiaušti. Žinai, kad nuo ryto iki vakaro alkanas slampinėju. Ar negalėčiau kiek pasiskųsti?

— Galėjai, kas tave užčiaus? Bet ne kunigai kalti, kad esi alkanas. Liga užpuolė. Skųskis, kiek moki, tik neteršk kitų. — Stefos balsas buvo minkštas ir jį net prisimerkė, į Runtą pažiūrėjusi. Gal susigrąžino?

— Nesispardyk, ateidinėk ir padėk man. O apie Aldoną nieko negirdėjai?

— Apie ponią Runtienę? Girdėjau, neseniai pas ją buvau. Naujan butan persikėlė. Mažesnis, bet prabangesnis.

— Rodosi, sirgo. Kaip dabar jos sveikata?

— Net miela žiūrėti. Pavargo su tuo vandeniu krūtinėje. Vaikščiojo ir nešiojosi plaučių uždegimą, apie jį nežinodama, o staiga pradėjo oro nešugaudyti. Dabar jaučiasi labai gerai.

Tai Runta neapsirikio, dar mato puikiai. Tik šis regėjimas yra nemalonus, menkumą išryškina. Ar iš tikrųjų toks rieda žemyn? Neįtikėtina! Jis rieda galūnais... Irena pabėgo ir štai jis jau braška... Gerai, kad pabėgo, ar su tokia kumelaite po vienu stogu mašytis? Mergina jau tiek metų sulaukė, o proto neįgavo. Pirmą švėplė vėjai, švilpia ir dabar.

-o-

Runta netiki, kad jo sveikata taip žemai nuslydo. Gal kažkoks sąmokslas, gal net pabėgėlės Irenos pinklės. Kuo jis tikrai pasitikti, tai savo galva. Ji niekad neapvyklė, visada ištraukė iš blogiausių padėčių, visada kėlė aukščiau kitų. Užtenka pasišalvoti, kad pamatyti, kokia ištižusi masė šlaistosi aplink. Ir šiu metu, kai jo padėtyje jaučiama silpnų vietų, verta tik savo galva pasitikėti.

Reikėtų atkreipti Aldonos dėmesį. Ką žinai... Ji visada buvo "normalaus" gyvenimo šalininkė — tvirta šeima, ištiki-

mybė, tvarkingas ir doras elgesys... todėl ir liko iki šiandien viena, nors jai partnerį susirasti būtų niekis. Partnerį? Už šį žodį Aldona įsižeistų. Ji ne partnerio, o vyro žiūrėjo. Partnerį lengvai rastų. Su savo išvaizda, su patrauklia laikysena ir su finansine padėtimi, Runtos sukurta, užtektų pirštu pamoti. Ji viena gyvena tik savo kietu sprendimu. Gal būtų galima atstatyti seną tvarką? Ji apsidžiaugtų "normalumu", o Runta susigrąžintų prarastą gyvenimo dimensiją ir nereikėtų su Stefa terliotis. Rodosi, jų vyriausioji dukraitė artėja prie pirmojo amžiaus dešimtmečio. Ar ne trijų mėnesių trūkstą? Taip, trijų. Galima šią progą išnaudoti, užmetant meškerę Aldonai. (Bus daugiau)

Poetai Bernardas Brazdžionis ir Kazys Bradūnas (su žmona) Vilniuje gegužės 31 d., poezijos pavasario šventėje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

3001 W. 59th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-3900

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. [n. = atminio [našas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, [m. = [mokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardę = [našų iš viso.

1992 m. kovo mėn.

- 2 x \$5 Prakapas Jonas, \$105; Staponkus Kostas atm. jn., \$270.
- 2 x \$10 Didžbalis Vytas atm. jn., \$20; Vaitkevičius Stasys, \$210.
- 1 x \$20 Valiulienė Irena, \$245.
- 6 x \$25 Bačiulis Vladas, \$400; Kemežis Stasys atm. jn.: Kučiauskas Igoris ir Kunigunda, \$25; Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. jn.: Kolupailaitė Eugenija, \$1,700; Krasauskas kun. Rapolas, \$300; Steponaitis kun. Justinas, \$350; Vaičieliūnienė Kazimiera, \$570.
- 2 x \$30 Dariaus ir Girėno lit. mokykla, \$1,460.72; Kapačinkas Juozas atm.: CNA Insurance Co., \$1,605.
- 2 x \$40 Genys Bronius, Emilija ir Jonas, \$150; Variakojis Petras ir dr. Daina, \$200.
- 2 x \$50 Jonikas dr. Petras ir Ona, \$650; Staškevičienė Viktorija atm. jn.: jn. 3 asm., \$150.
- 1 x \$55 Balys dr. Stasys atm.: Baliėnė Danutė \$35 ir kt. asm., \$1,020.
- 1 x \$70 Senda Vincas atm.: Bozovich S. \$50 ir kt. asm., \$270.
- 1 x \$75 Grudzinskas pulk. Vladas atm. jn.: Grinius Aldona \$25, Gudaitis Rima \$25, Treimanis Eugenija \$25, \$600.
- 1 x \$80 Kriščiūnas Jonas atm.: jn. 6 asm., \$200.
- 1 x \$85 Aleksandravičius Povilas atm. jn.: Bobelienė Danutė, \$600.
- 33 x \$100 Adomaitis Jonas atm.: Adomaitis Ona, \$1,500; Astras Donatas: jn. Lukoševičiūtė Anelė, \$100; Balbatas Adomas ir Ona atm. jn.: Balbatas Jonas, \$100; Barškėtytė Ofelija, \$200; Berney Šuopytė Audronė: jn. Šuopienė Agota, \$100; Billūnienė Juzefa atm. jn.: Mitkus Cecilija, \$720; Bobelis Antanas ir Danutė, \$350; Chalmeta Alberto ir Lucina, \$200; Čižikas Balys atm. jn.: Čižikaitė Bronė, \$2,700; Čyvas Saulius ir Daina, \$100; Dirda Petras ir dr. Liuda, \$1,200; Fabijanskas kun. Jonas atm. jn.: Morkūnas prel. Simonas, \$100; Gečienė Saulė atm. jn.: Gečas Alfonsas, \$500; Idzėlis Henrikas ir Salomėja, \$400; X, \$1,300; Karbolis dr. Vytautas ir Antanina (mirusi), \$8,400; Masionienė Aleksandra atm.: Masionis Antanas, \$1,200; Miliuskas Sofija, \$100; Narušis Bernardas ir Regina, \$100; Pačkauskienė Leokadija, \$200; Polikaitis Bronius ir Aurelija, \$400; Raila Bronys ir Daneta, \$1,000; Šaulys Antanas, \$345; Šaulys prel. Kazimieras atm. jn.: Šaulys Antanas, \$2,716; Šiaļus Juozas ir Bronė, \$800; Šulaitis Alfonsas atm.: Šulaitienė Anelė, \$700; Vainauskas Adolfas ir Janina, \$200; Veļža Vladas ir Eleonora, \$2,401; Vilčiauskas Juozas ir Rosalija atm. jn.: Vilčiauskas Vytas A., Vilkutaitis Magdalena atm. jn.: Vilkutaitis Vytautas, \$100; Vitkus-Kazimieraitis Juozas atm. jn.: Vitkus Valerijonas, \$1,110; Vyšniauskas Jonas, \$800; Zubinas dr. Feliksas ir dr. Valentina, \$500.
- 1 x \$110 Kapočius kan. Feliksas atm. jn.: Morkūnas prel. Simonas, \$400.
- 1 x \$115 Drugelis Arūnas ir Irena, \$800.
- 1 x \$140 Vilutis Jonas atm. jn.: Vilutis Juozas, \$140.
- 4 x \$200 Aidukas Antanas ir Juzė, \$1,000; X, \$3,465; Ječius Kęstutis ir Dalia, \$400; Mikaila Jurgis ir Regina, \$600.

- 1 x \$235 Jarašius Feliksas atm. jn.: Grinis dr. Gedas ir Aldona \$25, Krasauskas Mečys ir Elena \$25, Šulaitis Juozas ir Aldona \$25 ir 12 kt. asm., \$235.
- 1 x \$250 Savickis dr. Tadas, \$1,000.
- 1 x \$290 Širmenis dr. Vincas atm. jn.: Tumasonis dr. Vaclovas ir Vida \$100, Milius dr. Adolfas ir Elena \$50, Grinis dr. Gedas ir Aldona \$25, Paramskas Nathalie \$25, Kačinskas Leonas \$25, Šulaitis Juozas ir Aldona \$25 ir 2 kt. asm., \$675.
- 3 x \$300 Griaudžė Mindaugas ir Lydia, \$500; Šimavičius Mykolas, \$500; Tomaras Harry ir Sonė, \$500.
- 2 x \$500 Mončys Kazimieras atm. jn.: Mončys Maria, \$1,150; Rasys Juozas A., \$2,800.
- 1 x \$650 Bankauskas Česlovas, \$3,000.
- 2 x \$1,000 Didžiulienė Kazimiera atm. jn.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga, \$11,000; Miknis Andrew ir Victoria, \$2,000.
- 1 x \$1,150 Kamantas Vytautas ir Gražina, \$1,850.
- 1 x \$17,540.97 Straukas Izidorius, testamentinis palikimas, \$17,940. 97.
- Iš viso \$29,285.97.**

1992 m. balandžio mėn.

- 2 x \$10 Jarašius Feliksas atm. jn., \$245; Wolff Valeria ir William, \$225.
- 1 x \$15 Tijūnas Jonas atm. jn. 2 asm., \$1,115.
- 1 x \$20 Kriščiūnas Jonas atm., \$200.
- 1 x \$25 Kontrimas Bagdonas atm. jn.: Kotryn Charles, \$150.
- 1 x \$30 Janeckas Juozas atm. jn., \$30.
- 3 x \$50 Balbatas Jonas, \$1,100; Balas Kazys ir Agnė, \$180; Naumanas Mikalojus (miręs) ir Ona, \$500.
- 48 x \$100 Apanius Vincas, \$220; Ardys Juozas ir Rėda, \$200; Barkauskas Povilas atm. jn.: Griežė Jurgelevičius Stasys, \$100; Brazdžionis Dalius (miręs) ir Ilona, \$1,235; Brinkis Petras Vaclovas atm. jn.: Brinkis dr. Z., \$300; Brizgys Vytautas, \$1,100; Bublyna Romualdas ir Ingrida, \$410; X, \$1,600; Černius Kazys ir Filomena, \$4,700; Dabšys Rimtautas, \$337.50; Dovydaitis Vincas ir Erma, \$1,200; Dzenkaitis Juozas ir Bronė, \$2,375; Gauronškas Petras ir Marija (mirusi), \$1,950; Gedgaudas Mindaugas ir Violeta, \$1,050; Januševičius Martynas ir Cecilija atm. jn.: Švežas Adolfas ir Elena, \$100; Janušis Antanas ir Zuzana, \$1,500; Jadas Adomas P. ir Zuzana (mirusi), \$1,604; Jodelė Julius ir Ingrida, \$800; Kilorė Bronius (miręs) ir Antonija, \$1,725; Korius Zdislovas ir Stasė, \$925; Lemberas Pranas atm. jn.: Lemberas Monika, \$2,300; Lemberas Vitalis ir Danutė, \$910; Mačionis Antanas ir dr. Irena, \$600; Matas dr. Stepas ir dr. Giedrė, \$1,200; Mažulis Genovaitė, \$100; Mikalonis Vincas, \$200; Miklienė Elena atm. jn.: Miklas Kęstutis, \$350; Mikonis Juozas ir Marija, \$3,200; Mitkus Juozas ir Dana, \$800; Nelsas Romas ir Angelė, \$1,050; Oksas Leonas (miręs) ir Izabelė, \$1,800; Plukas Vytautas ir Genovaitė, \$200; Polikaitis Antanas ir Daliė, \$1,010; Regis Algis ir Irena, \$300; Reikenis Richardas ir Živilė, \$200; Ruigys Albinas ir Laima, \$400; Sadauskas Aleksas (miręs) ir Kazimiera, \$500; Seliukas Bronius ir Angelė, \$725; Shepety Stanley ir Janina, \$200; Skrinška dr. Juozas ir Birutė, \$1,700; Slapeliėnė Marija atm. jn.: Sirutienė Gražutė, \$300; X, \$1,500; Šonta dr. Juozas ir Teklė, \$1,200; Stokas, prof. Jack, \$400; Švažas Adolfas ir Elena, \$100; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$2,600; Vidugiris Vytautas ir Elena, \$815; Wolosenko Kezytė Danutė, \$200.
- 2 x \$125 Jančiauskas Povilas ir Stasė, \$1,000; Laukaitis Juozas P., \$250.
- 1 x \$150 Kontrimas Ričardas ir Raimonda, \$1,800.
- 1 x \$160 Kašuba Antanas ir Angelė (mirusi), \$2,600.
- 6 x \$200 Baltutis Vytautas ir Ona, \$1,500; Cicero Lietuvių Namų Savininkų klubas, \$500; Klova Vincas, \$3,800; Krasauskas Mečys ir Elena, \$1,800; Kudukis Raimundas ir Gražina, \$200; Mironas kun. Vladas atm. jn.: Mironaitė dr. Ona, \$2,100.
- 1 x \$250 Žitkus Edvardas atm. jn.: Žitkus Pranas ir Janina, \$2,550.
- 1 x \$300 Andrašūnas dr. Bronius ir Apolonija, \$2,500.
- 1 x \$400 Indreika Lioginas ir Stasė atm. jn.: Biskis dr. Meilė Indreika \$175, Baras Stasys ir Elena \$50, Kucinas Eugene ir Maria \$50, Levickas Jonas ir Irena \$50, Lukas Jonas \$50, Noreika Juozas ir Diana \$25, \$550.
- 2 x \$500 Klausas Juozas ir Marija, \$1,000; Matkevičius Klemensas, \$3,000.
- 1 x \$1,000 Litvinas Jonas, testamentinis palikimas, \$2,000.
- 1 x \$2,000 Stasiulis Jonas atm. jn.: Stasiulienė Konstancija, \$2,000.
- 1 x \$5,000 Loranz Henry George, testamentinis palikimas, \$5,000.
- 1 x \$16,867.46 Zallys dr. Povilas, testamentinis palikimas, \$32,951.21.
- 1 x \$100,040 Girvilas Kleopas, testamentinis palikimas \$100,000, atm.: jn. 3 asm., \$40.
- Iš viso \$133,677.46.**

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1992.IV.30 pasiekė 6,152,309 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,087,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,175,848 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL.”

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiama lietuvių.

Prieš referendumą Vilniuje gegužės 19 d. piketuojamas Parlamentas, pasmerkiant komunistiškai nusistačiusius kairiuosius deputatus. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

KUN. JUOZO PRAGULBICKO LAIDOTUVĖS

Kun. Juozas Pragulbickas mirė birželio 14 d. slaugymo namuose, Cranford, NJ.

Birželio 16 d., antradienį, buvo pašarvotas laidojimo namuose Elizabete; trečiadienį buvo perkeltas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kur vyko gedulinės pamaldos.

Birželio 18 d., ketvirtadienį, laidotuvių mišias aukojo vyskupijos generalinis vikaras viešiesiems reikalams Msgr. Franklin M. Casale, STD. Jam asistavo tos parapijos klebonas kun. Alfredas Žemeikis ir 13 kitų kunigų. Pamokslą pasakė kun. A. Žemeikis. Mišių metu smuiku grojo Julius Veblaitis. Jį vargonais palydėjo Eric Houghton. Giedojimo parapijos choras ir solistai.

Kun. J. Pragulbickas palaidotas birželio 18 d., ketvirtadienį, Šv. Gertrūdos kapinėse, Woodbridge, NJ.

Newarko arkivyskupas tuo metu dalyvavo vyskupų konferencijoje Indianapolyje. Jis negalėjo dalyvauti kun. Pragulbicko laidotuvėse. Grįžęs birželio

21 d., sekmadienį, 9:30 v. r. aukojo mišias už velionį, jam asistavo parapijos kunigai: kun. Alfredas Žemeikis, kun. Peter Aquino.

Arkivyskupas Theodore McCarrick vertino velionį Pragulbicką kaip uolų kunigą, atsida-
vusį Dievo tarnybai ir nuoširdžiai tarnavusį žmonėms.

Kun. Juozas Pragulbickas buvo gimęs 1903 m. balandžio 8d., kunigu įšventintas 1931 m. gegužės 30 d.

Iškvietas tetos A. Botyrienės, į Ameriką atvyko 1951 m. Kurį laiką dirbo Aušros Vartų parapijoje New Yorke, kur klebonu buvo kun. Jurgis Gurinskas. Tais pačiais metais nusikėlė į Šv. Mykolo parapiją Bayonnėje, kur klebonu buvo kun. Mykolas Kemėžis. 1953 m. kun. M. Kemėžis persikėlė į Šv. Petro ir Povilo parapiją Elizabete, drauge pasiimdamas ir kun. Juozą Pragulbicką, kuris nuo to laiko buvo vikaru minėtojo parapijoje. Į pensiją pasitraukė 1976 m. 1991 m. birželio 23 jis paminėjo savo kunigybtės 60 metų sukaktį.

Audronė Čeponytė-Grinham (dešinėje), prieš mirdama pavėdusi savo dvytnukes dukreles Emiliją Audrą ir Oną Birutę auginti savo draugei Aldonai Rygelytei.

APSIĖMĖ AUGINTI SAVO DRAUGĖS DVI DUKRELES

Aldona Rygelytė ir Audronė Čeponytė augo kartu ir džiaugėsi tikra ir artima draugyste. Deja, Audronė susirgo kraujo vėžiu ir balandžio 28 d. mirė Toronte.

Liko jos trys vaikai: sūnus Sebastian Grinham, 17 metų, dvytnukės Emilija Audra ir Ona Birutė Čeponytės, dvejų metų amžiaus. Sūnus liko gyventi pas tėvą, o mergaičių globą perėmė Aldona Rygelytė.

Audronė prieš šešerius metus nugalėjo Hodgkins ligą, bet po to susikomplicavo gydymas, ir išsivystė kraujo vėžys. Nors ji atkakliai kovojo su liga, bet jos nugalėti neįstengė. Pagal Audronės norą ir paskutinį testamentą, dukrelių tėvui pritariant, dvytnukės perkeltos į New Yorką gegužės 9 d.

Audronė buvo gimusi 1950 m. ir augo didelėje šeimoje. Liko keturios seserys: Birutė, Dainora, Samanė, Valerija ir brolis Kęstutis. Audronės tėvai gyvena Toronte. Ji lankė ir baigė Putnamo katalikišką mergaičių akademiją, kurioje ir užsimezgė jos ir Aldonos ilgametė draugystė. Abi domėjosi menu, dažnai da-

lijosi nuotykiams ir įspūdžiais. Teko jom kartu pakeliauti po Europą ir Lietuvą. Aldona nepamiršo draugystės, kai Audronė ištiko sunkios gyvenimo bėdos. Žinodama Audronės neišvengiamą likimą, ji smulkiai aptarė su ja dukrelių ateitį.

Aldona supranta, kad nebūs taip lengva išauginti mergaites pas save Williamsburge. Jau dabar ji padarė eilę pakeitimų savo gyvenime. Bet ji nori pasiaukoti ir atsidėti šiom mergaitėm.

New Yorke daugelis Aldoną pažįsta. Dabar ji sunkiai dirba ir nori praplėsti savo šiatsiu terapistės biznį. Ji yra buvusi šokėja, dažnai reiškiasi meno rateliuose. Lietuvišką audimą ji studijavo pas Anastaziją Tamošaitienę ir Aldoną Vaitoniene, laimėjo dvi stipendijas iš Nacionalinio meno fondo (National Endowments for the Arts).

Norintys mergaites paremti finansiskai savo auką gali siųsti specialion sąskaiton Nr. 023027977, Williamsburg Savings Bank, 175 Broadway, Brooklyn, NY, 11211. Čekius galima rašyti vardu: Aldona Rygelis, (in trust for Emily and Ona Ceponis), arba galima siųsti tiesiog Aldonai į raštinę: Aldona Rygelis, 80 East 11th Street No. 627, New York, NY 10003.

Daiva Izbickaitė

VERĄ JANUŠIENĘ PRISIMENANT

Birželio 27 suėjo vieneri metai, kai iš mūsų tarpo išsiskyrė Veronika Janušienė - Girniūtė, dailininko Česlovo Janušo žmona, ilgesnį laiką gyvenusi Richmond Hill apylinkėje. Gyveno tyliai, kukliai, ir retas žinojo, kad ji yra lietuviškosios operos dalyvė.

Būdama 15 metų, ji įsijungė į Valstybinio teatro darbą, dalyvavo primųjų pastatymų baletė. 1924 m. ji perėjo į operos chorą, kuriam vadovavo muzikas Juozas Štarka, vėliau taip pat gyvenęs Brooklyne ir čia miręs 1960. VII.11. Operos chore ji dirbo visą laiką iki 1944 metų vasaros, iki savo pasitraukimo iš Lietuvos.

Artėjant antrai bolševikų okupacijai, ji su šeima pasitraukė į Vakarus. Po karo atsirado Würzburgo lietuvių stovykloje. Čia ji

išvystė gražią kultūrinę veiklą — suorganizavo vaikų teatrą. Ji pati subūrė vaikus, režisavo, rūpinosi kostiumais, dekoracijomis. Kadangi ji buvo dirbusi baletė,

šiuo metu Verą Janušienę prisimenant

Verą Janušienė

A. A.

KĖSTUČIUI KULPAI

mirus, jo broliui Vytautui Kulpai, Tautos Fondo reikalų vedėjui, ir jo artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

TAUTOS FONDO VADOVYBĖ

A. A.

EMILIA JUREVIČIŪTĖ

per anksti iškeliavo į amžinybę, palikdama neužpildomą spragą mūsų širdyse.

Mirė 1992 m. balandžio 6 dieną Mount Sinai ligoninėje New Yorke. Palaidota Marijos Nekalto Prasidėjimo "Dangaus Vartų" kapinėse Putname, CT.

Norime padėkoti visiems, kurie buvo artimi Emilijai jos ligos metu ir buvo su ja kartu, einant kančioje į amžinybę.

Giliai dėkingi esame visiems, kurie atėjo su Emilija atsisveikinti ir jai suteikė paskutinį patarnavimą šioje žemėje: klebonui kun. Jonui Pakalniškiui, kun. Stasiui Railai, kun. Valdemarui Cukurui ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Elizabeth, NJ, kunigams.

Nuoširdžiai dėkojame ambasadoriui Anicetui Simučiu, Janinai Simutienei, mielam bičiuliui Juliuui Veblaičiui, McGraw Hill Publishing įstaigos tarnautojams, Vilniaus Jaunimo Teatrui ir Giraitės gyventojams.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems į šermenis, dalyvavusiems laidotuvėse Putname, aukojusiems mišias, Kultūros Židiniui ir Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselėms.

Nuoširdi padėka bičiuliams už gėles, užuojautas raštu, žodžiu ir spaudoje. Taip pat Marytei Šalinskienai už nuoširdų rūpestingą patarnavimą.

Visiems ačiū už gerumą, kurį patyrėme Emilijos ligos ir mirties metu.

Brolis Zenonas Jurys-Jurevičius ir šeima ir jos pusbrolis Edmundas Juchnevičius su šeima

— Vilniaus Dailės muziejuje vyko Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino paminklo projektų paroda. Savo naujausius pasiūlymus pateikė keturios skulptorių ir architektų kūrybinės grupės.

— Vilniaus Dailės muziejuje vyko Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino paminklo projektų paroda. Savo naujausius pasiūlymus pateikė keturios skulptorių ir architektų kūrybinės grupės.

Mieląją Verą prisimena ir kiti Janušų šeimos bičiuliai. Ji buvo visada jauti, santūri ir priminė "Gulbių ežerą" baletą — savo ramiais judesiais, svajinga veido išraiška. Prisimindami ją, reiškiamė užuojautą dailininkui Česlovui Janušui, kuris gyvena vienišas savo dideliuose namuose, tarp daugelį paveiklų, su turtingos praeities prisiminimais. Jo namuose kabo ir didelis Veronikos portretas, kurį nutapė bičiulis dailininkas Povilas Kaupas. (p.j.).

SPORTINĖS SPAUDOS VARGAI

Dabartyje mažai kam rūpi sportinės kalbos reikalai. Reta išimtis yra Br. Keturakio pastabos "Nuolatiniai spaudos vargai", paskelbtos Chicagos laikraštyje "Lietuvių Balsas" (1992 birželio 11).

Autorius rašo, kad "Lietuvos ir išeivijos spaudai reikia uoliai sukurti ir apsišvarinti nuo daugelio netinkamų vardų sporto aprašymuose, kurie dažniausiai yra mūsų pačių "išrasti". Neturėjome jokio Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) leidinio, kuriame būtų galima nors iš dalies geriau apsišviesti opiais spausdinto žodžio trūkumais. Todėl dabartinė informacija sporto skyreliuose ar paskiruose straipsniuose yra vienintelė. Bet ji netobula, klaidinanti ir istorijai palieka dėmę". Kitur teiginys "grafomanija pilnai bujoja".

Toliau Keturakis atkreipia dėmesį į skirtumą tarp olimpiadų ir olimpiadų žaidimų. Kaip žinome, olimpiada yra ketverių metų tarpas tarp olimpiadų žaidimų (ar žaidynių, kaip dabar rašoma Lietuvoje). Autorius toliau duoda garo tiems, kurie neatsakingai švaistosi su pasaulinės ar tarptautinės klasės pasiekimais, pavyzdžiui, lengvoje atletikoje mini kelis kietasprandžius, kurie komandos sudėtį vadina sąstatu, t.y. traukinių judėjimo terminu.

Pabaigoje Keturakis rašo, kad knygoje "Žurnalistika" (šį vadovą redagavo Juozas Prunskis, iš-

leido Lietuvių Journalistų Sąjunga, Chicagoje 1974) pažymėta: **ėjikas, bėgikas, puolikas, žaidikas**, bet daugeliui rašančiųjų vis tiek žaidėjas... Keturakis ironiškai rašo: "Gal dar ligi metų galo pradės vadinti eėjais, bėgėjais ir pan.?" ir linki šiais olimpiniais metais sutvarkyti sportinės spaudos trūkumus.

LIEPOS MĖNESIO ĮVYKIAI

1 d. 1569 m. pasirašyta Liublino unija, nors dauguma Lietuvos atstovų tam labai priešinosi.

1 d. 1912 m. Napoleonas, su savo armija žygiuodamas į Maskvą ir paėmęs Vilnių, paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Laikiną vyriausybę sudarė penki nariai ir generalinis sekretorius.

6 d. 1340 m. mirė Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas. Buvo sakoma, kad žuvo Veliuonoje, bet dabar jau prirašyta daugelį straipsnių, kad jis žuvo kitur.

9 d. 1927 m. Lietuvos Vyčių ekskursija nuvyko Lietuvon ir generolui Silvestriui Žukauskui nuvežė dovanų — auksinį kardą.

12 d. 1920 m. pasirašyta Maskvoje Lietuvos-Rusijos taikos sutartis.

13 d. 1261 m. Mindaugas ties Durbe sumušė kalavijuočių ordiną.

13 d. 1377 m. mirė Didysis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.

13 d. 1922 m. ambasadorių konferencija pripažino Lietuvą de jure.

14-15 d. 1940 m. Sovietai Lietuvoje įvykdė liaudies seimo "rinkimus".

15 d. 1410 m. Vytautas Didysis ties Žalgiriu sumušė kryžiuočių ordiną, tuo sužlugdydamas jų ekspansiją į Rytus.

15 d. 1920 m. Lietuvos kariuomenė įvykiavo į Vilnių.

17 d. 1933 m. Soldau miške, Rytprūsioje, žuvo lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas.

21 d. 1927 m. Kapitonas Stp. Darius lėktuvu "Waco" iš Chicago į New Yorką atskrido per 10 valandų.

21 d. 1927 m. Jack Sharkey-Žukauskas rungėsi su buvusiu bokso čempionu Jack Dempsey. Septintame rate Dempsis netaisyklingai trenkė Šarkiui žemiau diržo ir Šarkį permušė. Teisėjas pripažino, kad laimėjo Šarkis.

Rungtynes stebėjo 85,000 publikos. Už įėjimą surinkta grynais \$459,562. Šarkis gavo \$206,803.

21 d. 1940 m. vadinamasis Lietuvos liaudies seimas paskelbė "prisijungimą" prie Sovietų Sąjungos.

25 d. 1941 m. vokiečiai panaikino laikinąją Lietuvos vyriausybę.

27 d. 1922 m. Jungtinės Amerikos Valstijos pripažino Lietuvos Respubliką de jure.

31 d. 1927 m. New Yorke plaukimo varžybas laimėjo lietuvaitė Albina Osipavičiūtė, iš Worcester, MA.

Malonus kreipimasis

Žymus advokatas diktuoja sekretorei laišką, skirtą kitam advokatui.

— Kaip kreipsimės į jį laiške: "Gerbiamas pone" ar kitaip? — klausia sekretorė.

— Gerbiamas? Tas sukčius! Tas apgavikas! Rašyk jam paprastai: "Brangus kolega!"

Po priesaikos Arkikatedros aikštėje birželio 6 d., Lietuvos "Celežinio vilko" brigados vyrai paraduoja Vilniaus gatvėmis. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Darbininkas dėl vasaros atostogų dvi savaites nebus spausdinamas. Redakcija veiks normaliu laiku. Straipsnius, nuotraukas ir korespondencijas siųskite normalia tvarka. Sekantis Darbininko numeris išeis liepos 24 d. data, bet jis spausdinamas liepos 21 d.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, aplankęs Anglijos lietuvių, iš savo būstinę pranciškonų vienuolyne Brooklyne sugrįžo birželio 29 d.

Juozas Boley - Bulevičiaus gedūlinės mišios buvo birželio 29 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo kun. Vytautas Palubinskas su kun. Jonu Pakalniškiu ir kun. Stasiu Raila. Laidoti išvežtas į gimtąjį miestą Homestead, PA., prie Pittsburgho, PA. Velionis buvo 88 metų. Apie jo aktorius ir visuomenininko veiklą bus parašyta vėliau.

Dail. Česlovas Janušas sunegalavo ir buvo paguldintas į ligoninę. Jis liepos 17 d. mini savo amžiaus 85 metų sukaktį.

Dvi jachtos iš Lietuvos atplaukia į Ameriką ir dalyvaus liepos 4 d. laivų parade, kuris rengiamas ryšium su 500 metų sukaktimi, kai Kristoforas Kolumbas atrado Ameriką. Vieno laivo įgula yra 8, kito 10 jūrininkų. Iš New Yorko jachtos plaukia į Panamos kanalą ir paskui per Pacifiką į Australiją. Jachtų planas aplaukti pasaulį ir tuo išgarsinti Lietuvą.

Vytautas Uborevičius - Ubara mirė praėjusią savaitę. Anksčiau jis reikėsi siuvėjų unijoje, buvo 54 lokalo delegatas unijos tarnyboje ir rūpinosi lietuviškojo lokalo reikalais. Buvo gimęs Amerikoje.

Specialūs vaistai birželio 23 d., antradienį, Lietuvių Religinės Šalpos išsiųsti lėktuvu į Lietuvą per Rygą. Vaistai naudojami įvairiems skiepijimams. Jų kaina 230,000 dol.

Ramunė Adams visą mėnesį praleido Anglijoje, kur Londone dalyvavo viename seminare. Grįžo birželio 30 d.

Maria Saukas, Woodhaven, NY, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 50 dol. auką spaudai paremti. Dėsniai rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

"Lietuvos Aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atkuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išėjimai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu \$85. Čekių rašyti "Lietuvos Aido" vardu ir siųsti JAV įgalotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.).

ŠVIKSTA Į LIETUVĄ

Liepos 6 d. į Lietuvą išvyksta 22 kunigai dalyvauti ten kunigams rengiamose kolektyvose. Drauge su šia grupe vyksta kun. Vytautas Palubinskas ir kun. Vytautas Pikturna. Apreiškimo parapijoje kleboną kun. V. Palubinską pavaduos kun. B. Kruzas ir kun. St. Raila. Greitai iš Lietuvos atvyksta kun. Vytautas Vaitūnas, Kauno kunigų seminarijos profesorius, kuris taip pat sustos ir svečiuosis Apreiškimo klebonijoje.

Autobusą į Putnamo seselių pikniką organizuoja Marytė Šalinskienė. Piknikas — Lietuvių diena bus liepos 26 d. sekmadienį. Piknike bus svečias iš Lietuvos — kun. Virginijus Veilentas. Jis bus pagrindinis celebrantas ir pasakys pamokslą. Neringos stovyklautojų programa bus 3 val. Norintieji keliauti autobusu skambina M. Šalinskienei 718 296-2244.

Dėl vasaros atostogų "Darbininkas" antrą ir trečią liepos mėnesio savaites nebus išleidžiamas.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo valdyba ir narės, įvertindamos sunkų spaudos darbą ir linkėdamos išvengti, Darbininkui stiprinti atsiuntė \$50 per klubo išdininę Sofiją Skobeikienę. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Dalia Dzikienė, West Hartford, CT, apmokėjo 3 prenumeratas ir dar pridėjo 40 dol. auką Darbininkui palaikyti. Dėsniai spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Audra R. Ridikaitė

BAIGĖ AUKŠTESNIJĄ MOKSLĄ

Audra R. Ridikaitė, Gedimino ir Reginos (Padvarietytės) Ridikų dukra, š. m. birželio 2, baigė Queens kolegiją, gaudama meno bakalauratą. Studijavo kalbas.

Gimnaziją baigė 1985 m. Afron, NY. Priklausė tinklinio komandai, grojo mokyklos orkestre. Devynerius metus lankė Maironio lituanistinę mokyklą.

1991 m. išvyko į Italiją ir Amerikiečių universitete Romoje (The American University of Rome) studijavo italų ir ispanų kalbas bei literatūrą. Ispanų kalbą gerai pramoko gatvėje žaisdama su vaikais. Vėliau kalbos studijas tęsė mokykloje. Ji gerai kalba keturiom kalbom.

Audra yra Vinco Padvariečio, Alfonso ir Marijos Ridikų anūkė. Seneliai džiaugiasi jos mokslo laimėjimais ir linki pasisekimo ateinančiame gyvenime. Ji mano netrukus vėl grįžti į Italiją ir dirbti Romoje.

Romas Pukštys, TRANSPAK firmos savininkas, liepos mėn. gale vėl vyksta į Lietuvą. PINIGAI, pervedami DOLERIAIS, pasieks Jūsų artimuosius liepos mėn. Prašoma atsiskaityti iki liepos 14 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk).

Konteinerį su knygomis Lietuvių Religinė Šalpa į Lietuvą išsiuntė birželio 25 d.

Lietuvių Religinės Šalpos tarnautojai: Rūta Virkutyte ir Andrius Adams dalyvauja su NY tautinių šokių ansambliu IX tautinių šokių šventėje Chicagoje.

Ona Švabaitė - Tarmey, buvusi Apreiškimo parapijos choro narė ir Lietuvos Vyčių veikėja, dabar gyvenanti Mattituck, NY, Darbininko redakcijai atsiuntė iškarpu iš senų laikraščių apie Joe Boley - Bulevičiaus gyvenimą ir jo veiklą. Velionis aktorius Boley buvo labai kuklus žmogus, vengęs bet kokių aprašymų spaudoje, niekam nesuteikęs specialių žinių. Tos iškarpos vaiduosioja jo prieškarinę veiklą ir tuoj po karo. Visa ta medžiaga bus panaudota aktorius Juozo Boley - Bulevičiaus aprašyme, kuris bus suorganizuotas tik po atostogų. Onai Švabaitei - Tarmey nuoširdžiai dėkojame už medžiagos atsiuntimą.

ŠIAURĖ SVEIKINA VINČĄ MAMAITĮ JO 85 M. AMŽIAUS SUKAKTIES PROGA

(atkelta iš 5 psl.)

damas kariuomenėje, turėjo galimybės 1932-1934 m. lankyti Kauno konservatoriją, kur įsigijo muzikos mokytojo teises.

Jį traukė chorai. 1929-1934 m. vadovavo Karo policijos mokyklos chorui, 1937-1940 m. suorganizavo ir vadovavo Žemės Ūkio ministerijos šaulių vyrų ir moterų chorui ir 1939-1940 kartu su J. Kudoku — Dainos draugijos chorui Kaune. 1940-1941 m. buvo Vilniaus filharmonijos liaudies ansamblio vadovo kompozitoriaus Jono Švedo asistentas.

Atvairavo laivą į Vokietiją

Savo pasakojimuose prisimindavo ir vokiečių okupacijos metus ir 1944 m. vasarą, kada reikėjo pasitraukti iš Lietuvos. Sąmyšio dienomis jis su šeima atsidūrė "Vilijos" laive. To laivo kapitonas ir savininkas atsiskak plaukti. Laivą pardavė už butelį degtinės.

Vincas tą laivą nuvairavo Nemunu žemyn, pasiekė net Karaliaučius. Iš ten vairavo kitą laivą "Karj". Laivą paliko tik Kuesterine. Pokario metais atsidūrė anglių zonoje, gyveno Maerbecko stovykloje ir tuoj suorganizavo mišrų chorą ir jam vadovavo iki 1946 metų.

Persikelia į Angliją

Į Angliją išvyko 1947 m. Nuo tų metų spalio mėn. įsikūrė Londone, ėmė vargonininkauti Lietuvių parapijos bažnyčioje ir diriguoti lietuvių chorui.

Su V. Untuliu 1951 m. kovo 31 d. suorganizavo Anglijos lietuvių Dainų šventę. Pats joje dalyvavo su Londono mišriu ir vyrų chorais. Su tais chorais yra koncertavęs įvairiose Anglijos lietuvių kolonijose.

Atvyksta į Ameriką

Į Ameriką imigravo 1962 m. spalio mėn. Apsigyveno Elizabeth, NJ, vargonininkavo Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoje. Čia atgaivino chorą ir jį išugdė. Dešimtį metų (1966-1976) pirmininkavo Vargonininkų ir Muzikų Sąjungai. 1974 m. pakeltas į Sąjungos garbės pirmininkus. Pirmininkaudamas redagavo "Muzikos žinias". Žurnalą patobulino, sutraukė daugiau bendradarbių. Drauge veikė ir Lietuvių Bendruomenės apylinkėje, buvo jos valdyboje, buvo Lietuvių klubo direktorius.

Moteris ieško darbo. Gali slaugyti sergančius, prižiūrėti vaikus, valyti butus. Skambinti 718 849-6354. (sk.).

N. Ulėnienės piano studijos viena dalis mokinių, kurie atliko programą Steinway salėje Manhattan, NY. Iš k. stovi: salės vedėjas D. Larson ir Nijolė Ulėnienė. Nuotr. Meg H.

NIJOLĖS ULĖNIENĖS PIANO STUDIJOS MOKINIŲ KONCERTAS

Prieš jį Elizabeth vargonininkavo prof. Juozas Žilevičius, rinkęs medžiagą lietuvių muzikos istorijai. Iš jo Mamaitis ir gavo rankraštį apie lietuvių vargonininkų veiklą Amerikoje. Rankraštį reikėjo sutvarkyti ir išleisti. Ir tai jis padarė, 1972 m. išleido stambų veikalą — "Lietuvių vargonininkas Amerikoje".

Išvyksta poilsiauti

1979 m. gruodžio mėn. Mamaitis išsikelia gyventi į Sunny Hills. Ir ten jis tuoj suorganizavo chorą, kuris pasivadino "Antrosios jaunystės" vardu. Su choru koncertuoja, dalyvauja dainų šventėse.

Už darbštumą jis yra apdovanotas D.L.K. Gedimino ordinu, III laipsnio, ir "Artimui pagelbos" medaliais.

1937 m. spalio 30 d. jis susituokė su šaulių choro dalyve Olga Delkute. Jų dukrelė Judita gimė Lietuvoje, Aušra gimė Anglijoje. Abi yra baigusios universitetus.

Daug choristų perėjo per jo vadovautus chorų! Visi jam yra dėkingi už lietuviškos dainos meilę, už įdėtą darbą mokant choras, skleidžiant ir keliant muzikos kultūrą. Tik tokiu darbu tauta pati didėja ir auga savo dvasia. Gi "Darbininko" redakcija yra dėkinga už jo pastangas redaguojant "Muzikos žinias", už muzikinio žurnalizmo pakėlimą ir jo įtvirtinimą mūsų lietuviškoje bendruomenėje. (p.j.)

Pianistė Nijolė Ulėnienė piano studiją turi įkūrusi savo namuose Dix Hills, L.I., NY. Jau senokai ji veikia ir kasmet birželio mėn., baigiant mokslo metus, rengia savo koncertus.

Jau treči metai, kaip koncertai rengiami garsioje Steinway pianų krautuvės salėje, 57th St., Manhattan. Jie rengiami dėka D. Larson, kuris yra tos salės vedėjas.

PILNA KAINA \$989.00!!! New York / Frankfurt / Vilnius abipusis bilietas! Grupė išvyksta liepos mėn. 9 dieną, sugrįžta liepos 23 dieną. Sugrįžimą galima pratęsti iki penkių savaičių už tą pačią kainą. Kreiptis: G. T. International, Inc., 708 430-7272. (sk.)

Naujas, NEBRANGUS, maisto siuntinys tik \$49 — mėsos gaminiai, cukrus, kava, aliejus, vaisiai ir kiti produktai. Iš viso 22 svarai tik \$49. Pats populiariausias 55 svarų siuntinys iš įvairių produktų tik \$85. Vien tik mėsos gaminių irgi \$85. Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK firma taip pat parūpina butus, namus, automobilius ir traktorius. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk.)

Parduodamas nedaug naudotas Toyota Tercel 1988 metų automobilis. Dėl informacijų skambinti Andriui Adams, 718 647-2434 tarp 9 val. ryto ir 5 val. popiet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

Birželio 7 d. koncerte dalyvavo dvi grupės. Jaunesnieji atliko trumpesnius ir ne taip komplikotus kūrinius. Antroji grupė jau buvo gimnazistai. Jie skambino reiklesnius Chopino, Beethoveno, Mozarto ir džiazo kūrinius.

Visi mokiniai buvo gerai pasiruošę ir tikrai verti tos salės, kur stovi 9 pedų koncertinis fortepionas. Visus mokinius apibūdino ir pranešinėjo, ką jie skambins, pati studijos vedėja Nijolė Ulėnienė. Salė buvo pilna klausytojų, kurie entuziastingai palaidėjo jaunųjų skambinimą. Įvertindami studijos vedėjos sėkmingą darbą, ją apdovanojo keliomis rožių puokštėmis. A.D.

Ieškoma Salomėja Raguckaitė (gim. 1923 - 1924 m., Vilkaviškio apskr. Šukių kaime), dingusi 1944 - 45 m. Vokietijoje (netoli Oderio). Ką nors žinančius apie jos likimą prašome rašyti jos seseriai: Marijona Tauckuvienė, Gėlių 6, Vilkaviškis, Lietuva, arba kreiptis į Darbininko administraciją. (sk.).

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.75 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

LIETUVIŲ SUSIARTINIMO DIENA — PIKNIKAS

Toks balionas šiemet dalyvaus Pranciškonų Susiartinimo dienoje liepos 12 d.

FRANCISCAN MONASTERY Kennebunkport, ME 1992 liepos 12 d., sekmadienį

- 11:45 — Giedotos Mišios
Mišias aukoja vysk. Paulius Baltakis, OFM
Gieda Šv. Kazimiero choras iš Brockton, MA
- 12:30 — 2:00 — Pietūs svečių namuose
- 2:30 — ir 3:30 — "Sambūrio" tautiniai šokiai
- 3:30 — 5:00 — Vėžių pietūs pievoje
- 5:00 — Įvairi muzikinė programa
- 7:00 — Pianino koncertas. Skambina pianistas virtuosas William Smiddy.

Pranciškonai kviečia visus lietuvius įsijungti į šią susiartinimo šventę ir kartu paminėti pranciškonų Kennebunkporte įsikūrimo 45 metų sukaktį.